

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona
Egy hónapra ..... 2 korona

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-szorosos betű sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Wylltér ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, október 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Villamos helyett — motorkocsi.
- Dessewffy Sándor püspök és az „eretnekek.”
- Aradmegye virilitási.
- A kiegyezés krízise.
- Titokzatos levélsekerevény.
- Az új országház hibái.
- Zola Emil halála.
- A kegyelmes asszony bünei.
- A gyilkos olasz gróf.
- Vak tüzi lármá a Nemzeti Színházban.
- Harc a bibornokság körül.
- A megfenyegetett útlevesető.
- Koburg Luíza öröksége.
- Biráék és pénztárosok panamája.
- Tárca: Ami túl éli a szerelmet. Irta: Gömbösné-Galamb Margit.
- Csarnok: Jegyzetek az aradi vár ostromáról. Irta: Galsai Kovács Ernő.

Villamos helyett — motorkocsi.

Arad, október 2.

Aradváros tanácsához ma kérvényt adott be a közúti lóvasut-társaság, amely tudvalevőleg szerződéses viszonyban van a várossal az aradi villamos vasut. Kérvénye ügyében is, s arra kéri a tanácsot, hogy engedné meg neki a villamos vasutra vonatkozó további tárgyalások felbeszakítása mellett azt, hogy az arad-csanádi vasutak motoros kocsi-közlekedéséről tapasztalatoakat szerezzék, villamos vasut helyett motorkocsi közlekedést rendezzen be Arad helyi forgalmának lebonyolítására.

A kérvény ugyan diplomatikusan csak annyit mond, hogy adná meg a tanács az alkalmat „a helyi közlekedésnek ezen új tapasztalati uton Aradon leendő kipró-

bálhatására”. A közúti vasut-cserére vonatkozólag tehát semmi feltételt nem kér és nem ígér a társulat, no de ez még korai is volna, erről tárgyalni ma még nem is lehetne. A társulat kérelmének egy része ellen azonban már most tiltakoznia kell a városnak. A lóvasut ugyanis azt kívánja, hogy a közúti villamosra vonatkozó tárgyalásokat az arad-csanádi vasutak által a motoros közlekedésre tervbe vett kísérleti évre függeszse fel a város.

Ma még nem beszélhetünk arról, hogy a két közlekedési eszköz közül melyik fog inkább megfelelni, annyi azonban bizonyos, hogy elérkezett immár a legfőbb idő a lóvasut-kocsik kicserélésére. A közönség azt mondja: akár villamos, akár motoros kocsi, csak végre megbízható, gyors közlekedési eszköz legyen. Epen ezért nem teljesítheti a város a lóvasut-társaság azon kérelmét, hogy a tárgyalásokat egy évre függeszék fel. Akár bevállalja a motoros közlekedés, akár nem, a városnak teljes szabadság kell ahhoz, hogy a tárgyalásokat egy évig lefüggeszesse, ha úgy látja, hogy az a városnak a közlekedés szempontjából a legelőnyösebb.

A társulat kérvénye különben egész terjedelmében így szól:

A közöttünk és az Acsev-részvénytársaság között létesült peage-szerződésből ismeretes a tanács előtt, hogy az arad-csanádi vasutak kísérletet folytat motoros kocsikkal és hogy ezen kísérletezést velünk egyetértőleg és az ismeretes peage-szerződés alapján a mi aradvárosi közúti vasutvonalunkra is készül kiterjeszteni olyképen, hogy ezen vonalnak peage-jogra való

igénybevétele mellett motoros-kocsikat készül járni Aradváros utcáin.

A vasúti forgalomnak kísérlet tárgyát képező ezen módja valószínűnek vehető sikere esetében korszakot alkotó újítást fogna kiképezni, nemcsak a helyközi, hanem a helyi vasúti forgalom lebonyolítása tekintetében is.

Mert szakemberek meggyőzően állítják, hogy míg egyfelől a mondott közlekedési eszközökkel gyors, biztos, tiszta és kényelmes, szóval mindenképen tökéletes helyi közlekedés létesíthető, addig másfelől ezen közlekedési eszközzel a helyi forgalom szerves kapcsolatba hozható a helyközi forgalommal, ami által a mindkétféle közlekedés az eddig ismertnél sokkal nagyobb tökélyre jutna.

Mint hogy ezeknél fogva felette kívánatosnak mutatkozik eme üzem-rendszernek kipróbálása a helyi közlekedés szempontjából is,

minthogy ily kísérletezésnek nemcsak a helyközi forgalom, hanem a helyi városi forgalom tökéletessége szempontjából is egyik föltételét az képezi, hogy az a mindkétnemű forgalomra nézve egységes legyen,

minthogy ezen üzemsziszternél alapos

vitel díjszabásban egy mórós vasut üzemeltetésével lapíthatunk meg, mint a villamos üzemnél,

minthogy ezen motoros üzem az erre vonatkozó felsőbbhatósági jóváhagyás után az Acsev. minden késedelem nélkül fogna megkezdeni, — azt a kérelmet terjesztjük a tanács elé:

hogy a helyi közlekedésnek ezen új tapasztalati uton Aradon leendő kipróbálására az alkalmat megadni s evégből a városi vasutnak villamosítása iránt folyó tárgyalásokat

TÁRCA

Ami túl éli a szerelmet.

Irta: Gömbösné-Galamb Margit.

Egymás mellett haladtak, egy ideig szótlanul.

A férfi művész-ember volt. Lelkében nagy eszmék, nagy gondolatok forrongásával. Benne a magas elmének, a magasan járó léleknek minden nagy erénye és sok nagy tévedése is. Álomra örökké szomjas lelke oda vonta a másik nagy álmodóhoz, aki megosztotta vele ketős világának szebbik, ragyogóbb felét.

Előttük az északi égről Kassiopeia legfényesebb csillaga ragyogott le. De most kevés neki az, amit e csillag beszél, és megszólal szavában a nagy, a végtelennek látszó szerelem elragadtatásával. Hangjára felemeli fejét az asszony.

— Bucsuzni akarsz? — kérdi a társa megdöbbenve.

— Késő van már... A másik világosan hív.

— Követni foglak a küszöbödig.

— Mi végre? — kérdi fáradtan az asszony. — Nem jobb-e elváltan együtt, mint így egymás közelében tüzzé vált gondolatok között?

— Maradj még, engedd, hogy kövessék,

— esdekelt a férj. — Hagyd, hogy a közlekedésben újra éljek.

— Ha meg nem hallgatod a férfit, — folytatja amaz, — ha meg nem hallgathatod, mert nem tudod leparancsolni ajkáról a sístergő valómást, hogy egy másik, szebb, boldogabb világban a magáénak remél: hallgasd meg a művész imádságát, aki nélkül elvesztett, mert elfárad szerelmed reménye nélkül a tértenségben; akinek munkája, pihenése, álma és élete te vagy, aki nélkül nem képes testet öltetni az eszme, felszabadulni a gondolat, de akiben kezdenek érintésére, ajkadnak mosolyára, szemednek egyetlen meleg sugarára a teremtésnek egy új, őseréje óbred...

Ne rázd meg a fejed, ne tiltakozzál! Ne bántson téged a szó, amely formákat dönt, amelyben a lelkem életének mondalak. Te vagy nekem mindenem, te nélkül én semmi vagyok.

Ki szabja meg nekem a korlátokat? Ki parancsolhat nekem a lelkiismeretemen kívül? És ez az igaz bíró, ez a megvesztegethetetlen: téged enyémnek mond... Azt a másik világot, ahol csak félve gondolsz reám: nem bántom én, nyugodj meg ebben. De a lelkedet asszony, a lelkednek azt a felét, amelyet egyszerű, — eskü nélkül bár, de — nekem adtál, vissza követelem. és vissza nem adom!

Tudod-e, mi az életem, folytatja elragadtatva, ha te nem vagy velem? A messzeségből — lelkem rezzenésén át — mosolyodat lesem.

Azt a mosolyt, amelyben én benne nem vagyok, amelyben ellejtéd azt, hogy — v gyök... A szót lesem ajkadról, a sugarat szemednek tüzből, ami mind-mind másnak szól, ami mind-mind az én boldogságomat tépi meg.

Lásd, megnyugodtam azért mégis. Van erőm sokszor kerülni házadat, kerülek néha téged is. De ha így föl szabadulnak a fegyelem békóiból érzéseim, ha sísteregve tör föl ajkaimra a szó: fáj a némaságod, s egy-két nap alatt éveket szenvedek át, és hiába jön a tavasz: nincs kikelet nekem; hiába rajzik agyamban a gondolat: alakban nem öltözhet; hiába mosolyog a napsugár: itt benn, a lelkemben, hull a hó...

Az asszony önkénytelenül a férfi karjára teszi kezét, aztán nyugodtan, szomorúság nélkül felel:

— Az egész világot minden küzdése, diadala reménye és csalódásával együtt itt belül, a szívünk mélyében hordjuk. Aki sok kincset rejt benső világában, az elég gazdag arra, hogy bearanyozza vele még a csalódásait, még a lemondásait is.

Az én kincsem: az emberismeret; az én boldogságom: a megnyugvásom. Nagy árt kellett adnom mindenikért; féltem, őrzöm és oda nem adom a muló percnél muló gyönyöreért. Tul a forrongások korán, ha meghiggad a szív: megáldja a fiatalságnak lemondásait, s amit lát maga körül, abban találja meg a békét.

az Acsev. által is tervbe vett kísérleti évre felfüggeszteni méltóztatassék.

A tanács kívánságára szívesen fognánk a kísérletezés eredményéről időnként jelentést tenni.

Dessewffy Sándor püspök és az „eretnekek.”

(Protestánsok egy pásztorlevél ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

A magyar protestánsok körében nagy sérelemnek tekintik Dessewffy Sándor csanádgyházmegyei püspök legutóbbi pásztorlevelét, illetve az abban közzétett pápai brevét.

Dessewffy püspök kérelmére, a pápa a temesvári új (millenáris) római katolikus templomot bucsujáró helyül avatta. A pápa brevije, a mely a püspök erre vonatkozó pásztorlevelébe foglaltatott, mindazokat, akik „hívőheresztények”, felhívja, hogy imádkozzanak, könyörögjenek az eretnekek kiirtásáért ott a temesvár-gyárvárosi új templomban, amit ha ájtatos lélekkel megtesznek: bűneik teljes bocsánatát nyerik egész hét esztendőig.

A pápák ujabkori rendeleteikben az „eretnekek” alatt a protestánsokat értik. Az tehát, hogy a temesvári új templomban az eretnekek kiirtásáért imádkozzanak, azt jelentené, hogy a Magyarországon levő négy millió protestáns ember vesztét foglalják a fohászokukba.

A rendelet ellen a M. Sz. hasábjain Tüdös István dr., az ismert protestáns egyházi író, kelt ki élesen, a többek között ezeket mondván:

Tudnia kell minden nemes érzésű, minden becsületes gondolkozású, minden emelkedett felfogású embernek, hogy imádkozni úgy, amint a pápa parancsolja: istentelenség.

Az eretnekek kiirtásáért imádkozzatok! Imádkozzatok ti hívő, ti jámbor, ti ájtatos lelkek ott a temesvári új templomban, ahol a püspök pásztorlevelében pusztuljon, vesszen az eretnek, — hogy itt e magyar hazában átok verje, Isten veretlen ne hagyja az eretnekeket, a protestánsokat, akiket vér- és könyvpatakok özöne borítson el, — akikre áradjon ki minden vész, minden romlás, minden szerencsétlenség, hogy apa és fiu, anya és leány, ősök és unokák, testvér és testvér, barát és barát egymás vártságát s egymást az élettől

megfosszák, hogy így kiirtassanak az eretnekek!

Hét évre szóló engedély mellett teljes bűnbocsánatot nyerve, fognak Temesvárt a gyárvárosi templomban az ájtatos lelkek imádkozni azért, hogy az eretnekeknek még a fajtájá is kiirtassék itt e magyar földön!

Am álljon elő az a liberális ember, aki ezt menteni tudja! És álljon elő az az ultramontán, aki az imádságba ezt az istentelenséget bele tudja, mint természetes dolgot, magyarázni!

Valószínű, hogy ezzel a rendelettel a protestáns körök hivatalosan is foglalkoznak.

Aradmegye virilistái.

(A legtöbb adót fizetők névsora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Aradmegye igazoló választmánya ma délután 10 órakor ülést tartott, melyen megállapította az 1903. évre szóló legtöbb adót fizetők névjegyzékét.

A névjegyzék, melyet alább közlünk, Boros Iván tb. főjegyző hivatalos helyiségeiben lesz kifüggesztve, a hol azt mindenki megtekintheti s akinek a névjegyzék ellen kifogása van, azt az igazoló választmányhoz beterjesztheti.

Az 1903. évi virilisták névsorát — melyben a csillaggal jelöltek adója kétszeresen van számítva — az alábbiakban közöljük:

	korona
Gróf Wenckheim Frigyes Kigyós	30286.99
Gróf Zselénszky Róbert Temes-Ujfalú	22797.15
Gróf Károlyi Tibor Mácsa	22366.49
Báró Edelsheim Gyulai Lipót Budapest	16375.60
Báró Bohus Zsigmond Világos	12245.36
Báró Atzél Lajos Budapest	11000.09
Kintzig János Arad	9493.03
Báró Bohus István Arad	8353.82
Báró Bohus László Világos	8009.88
Gantner Károly Uj-Szent-Anna	7596.15
* Czárán Márton Seprős	5419.44
Telbisz János Medgyes-Egyháza	4257.53
Almay Olivér Alcsill	4194.08
Báró Bánhidy Antal Arad	3615.34
Dr. Hámori László Arad	3606.94
Vásárhelyi László Arad	3469.39
Purgly János Arad	3456.15
Belle János Kerüls	3416.61
Grósz József Lippa	3410.53
Holländer Sámuel Csermő	2978.89
* Tagányi István Arad	2980.54
Sternthal Salamon Temesvár	2841.96
Sternthal Adolf Budapest	2739.18
Balta Illés Kerüls	2639.18
Fehér József Seprős	2623.98
Mandl Mihály Uj-Szent-Anna	2579.46
Lówey Márkusz Apatelek	2520.34
Weisenmayer János Uj-Szent-Anna	2446.68
Friebeisz Miklós Kurtics	2310.92
Czárán János Seprős	2170.82
Czárán Zoltán Seprős	2170.82
Barkassy Kálmán Algyest	2043.62
Mairovitz Mór Radna	2040.56
Leopold Zsigmond Arad	2028.22
Heiszler József Arad	2021.14
Urbán Iván Arad	1979.10
Gróf Königsseg Fidéi Tauc	1974.04
Seidner Bernát Berzova	1942.03
Kövér Márton Szemlak	1767.01
Korbuly István Arad	1762.44
Farkas Sándor Arad	1754.44
Reiszner Béla Nagy-Pél	1738.70
Mähler György Elek	1736.59
Putá Manuilla O-Pécska	1698.02
Idősb Hammer György Elek	1669.29
Babó István Arad	1599.02
Bosnyák Imre Holdmészes	1587.75
Wittmann János Elek	1563.—
Kabdebó Károly Talpas	1530.94
Konopy Kálmán Odvos	1530.04
Szilbereisz Simon Uj-Szt.-Anna	1521.96
Bolyos Mátyás Pécska	1508.47
Wittmann Antal Max Elek	1502.47
* Dr. Bognádfy Béla Ternova	1497.98
Hendrey Pál Arad	1482.71
Mittler Zsigmond Tövisgyháza	1472.82
Abfal Ferenc Pankota	1471.83
Csiky János Seprős	1423.10
Ifj. Gantner Károly Uj-Szt.-Anna	1414.20
Czárán Géza Seprős	1389.88
Vertán Ernő Csermő	1333.79
Fascho Moys Sándor Budapest	1312.16
Rozvány József Seprős	1301.17
Mähler Ferenc Elek	1281.28
Roth Henrik Szemlak	1270.10
Czárán Gyula Seprős	1263.16
* Ifj. Mahler György Elek	1254.16
* Dr. Issekutz Marcell Pécska	1250.48
* Haasz Béla Tövisgyháza	1226.10
Id. Gantner Károly Uj-Szt.-Anna	1218.52
Gályik János Medgyes-Egyháza	1216.80
Brandeis Henrik Simánd	1208.—
Kaufmann Sándor Simánd	1175.48
Ackerman József Uj-Szt.-Anna	1173.82
Ifj. Kintzig János Arad	1172.67
Kintzig Béla Arad	1172.67
Rusz Stefan Otlaka	1170.84
Eliás Salamon O-Pécska	1139.16
Fabián László Arad	1138.98

Akkor látjuk majd be, mi ketten, álmodók, hogyha összekötötte volna életünket a sors, kevesebb boldogság jut nekünk. Az én szívem is gyarló, s a tied: férfiszív. A messzeségen át jobban, szebben lehet szeretni, s az én hitvallásom, hogy csak az ad örökké tartó vágyat, ami szívünknek, ajkunknak elérhetetlen, míg a betelt vágyban benne van már a fáradás csirája. Aki a mienk, azt szerethetjük a szívünkkel, de a képzeletünkkel többé soha. Pedig a szebb, boldogabb világot mindegyre csak a képzelet alkotja meg.

Aztán a művész lelke — tette hozzá mosolygva, de szomorubb hangon a nő — hiába épít bálványának templomot, egy oltár előtt áldozni nem tud soká. A félig ismeretlen, félig sejtett, félig megáldott boldogság tartson meg nekem, míg emlékezni tudsz, aztán egymás nevével induljunk a nagy utra, hogy a végtelenség sírjában újra találkozzunk . . .

Az én életemnek legszebb mosolygása ez a büntetlen, tiszta érzés. Gondold hát, hogy oltárképed előtt ott a saisi látyú, amelynek legendája tudott dolog: aki föllebbenti azt, mosolyogni elefejt . . .

Sötéten szól a férfi:

— Tudod-e, mit rejt a jövő?

— Tudom — mond bizalommal az asszony — azt a mosolyt!

— Oh nem — tiltakozik hevesen a férfi — ne hidd! A holnap olyan lesz mint a ma: örömtelen, sivár. Az élet meg nem áld jószágodt. Amit én rólad leimádkoznám: rajtad lesz mindvégig az átok, lelked erejének átka, amely-

lyel meg tudod tiporni érzéseidet. A boldogság paradicsománál láng pallossal áll mindig a kherub: leikednek önmagát összevzó ereje. Megöregszel, mielőtt fiatal lettél volna, összeesel, mielőtt felemelkedhetnél, el fogsz mulni, mielőtt e nagy, csodaszép világból valamit láthatnál volna. Bűnhődni fogsz, pedig valóban nem is éltél, nem is vétkeztél, mert soha sem volt erőd arra, hogy győnge légy.

S a jutalom? — Neked — aki hiszel benne — talán a meny, de én pogány vagyok, a kinek te is voltál az istene. Mit ad hát érted kárpótlásul a sors nekem?

Az asszonynak két könyccsepp rezdül meg a szempilláján míg szól:

— A multak emlékének kívül a tudatát annak, hogy mindig szeretni foglak.

Elváltak aztán. Az egyik jobbra ment, a másik balra.

A férfi még sokáig utána nézett, mikor egészen eltűnt szeméi elől, mikor már nem érezte parfümjének minden idegszállára ható illatát, megrázta a visszafojtott benső zokogás. Azt hitte, ezt az asszonyt nem fogja elefejthetni soha sem. Aztán lehajtott fővel indult meg, és maga sem tudta még, hogy életének már egy ösvénye az, amerre lép . . .

Valahol a csillagok fényétől ragyogó teremben találkoztak újra. Akkor már sok év pergett le életükből. messze mögöttük volt fiataláguk minden édes álma.

Mindkettőjük fejére rá hull már a dér, s a hosszú, egymástól távol töltött évek régen ki-kezdtek az egyik szívében az emlékeket . . .

Nagy sokaságban voltak, de a nő rögtön felismerte, és visszafojtott lélegzettel várta, hogy közeledjék hozzá.

El akarta mondani neki, hogy igaza volt: betelt a jóslás és örömtelenül, céltalanul mult el felette az élet, hogy amit elvett tőle az, azért cserébe megtört szívet adott. El akarta mondani, hogy egy kört taposott mindig, mint az igavonó, és halálra fáradva vette fel sokszor a kötelesség jarmát. Azt is meg akarta mondani neki, hogy jutalmat mit sem adott a sors, csak ennek a percnek boldogságát, mikor a küzdelem alkonyán egy tiszta, szent multnak tudatával nézhetnek egymás szemébe.

Oda akart menni hozzá, de közben látta hogyan siklik le róla egy párszor különbözően a férfi tekintete. Összeszoruló szívével gondolta el, hogy immár amannak meghalt a mult . . .

Odament hozzá és a kezét nyujtotta neki.

Zavart mosolygással hajol meg a férfi, lát-szik tekintetén, hogy nem tudja, kit üdvözöl.

— Nem emlékszik reám? — kérdi elfogódva az asszony.

Mentegetőzve felel a másik:

— Bocsássom meg . . . talán tévedés . . .

— A hangom nem ismerős?

— De igen . . . igen — kutat emlékei köz a férfi — olyan ismerős . . . És még sem tudok emlékezni . . .

Bánatos mosolylyal kérdi a nő:

Török József Dézna	korona	1114.44
Léwinger Ignác Gurba		1110.91
Messzer Lipót Kisjenő		1101.81
* Dr. Mittler Izidor Arad		1100.44
* Popovits Döme Csermó		1095.14
* Dr. Fehér Manó Pécska		1086.26
Zehe János Világos		1051.28
Rauchbauer Ferenc O-Szt.-Anna		1041.98
Spitzer Mór Szemlak		1026.68
* Uj János Kisjenő		1012.44
Stengl Ignác Kispereg		1004.94
Cziffra János Sofronya		989.51
Muszkalay János Lippa		982.60
Kabdebó István Talpas		978.60
* Vukulesku József Seprős		978.—
Jerger József Glogovác		969.99
Gróf Hunyady Károly Soborsin		969.37
Schilling József Kisjenő		967.20
Verzár Márton Szenttamás		966.—
Id. Fackelmann Ferenc Szentmárton		964.55
Holländer Miksa Csermó		960.90
Lilienberg Sándor Világos		945.—
Mahler Ferenc Arad		937.20
Kabdebó Sándor Talpas		930.96
Kohn Farkas Medgyes Bodzás		929.29
Ifj Gantner János Ujszentanna		928.54
Nuszbaum Zsigmond Borossebes		918.12
Fidy Lajos Kurtics		900.91
Purgly László Sofronya		898.33
* Szondy Géza Pereg		889.68
Zsiros Pál Megyesegyháza		879.85
* Novák István Pécska		867.52
Török Gábor Duud		864.78
Rauch János Glogovác		861.85
Biró Kálmán Arad		840.27
Taffler Bernát Megyesegyháza		831.20
Szekula A. Világos		810.18
Kozma György Mikalaka		809.16
Mandl József Uj Szent-Anna		789.04
* Dr. Králitz Gyula Kisjenő		789.02
* Szathmáry Géza Pécska		781.16
Csiky Kálmán Gy.-Szt.-Miklós		780.12
Csiky Dénes Gy.-Szt.-Miklós		780.12
Bulboka János B. Gyula		776.89
Senk Ferenc Pécska		771.67
Zsiros György Medgyes Bodzás		761.55
Habereger György Arad		760.17
Gavrilovits O-Pécska		752.13
Dr. Tamásdán Livius Arad		750.64
Gantner Vilmos Uj-Szent-Anna		750.64
Róth Mór Soborsin		749.56
Tripón János Agris		741.69
* Valy Géza N.-Zerind		741.52
Dr. Varjassy Gyula Budapest		740.27
Tamásdán Szilárd O-Pécska		734.79
Andaházy Pál Kurtics		734.66
Hammer Antal Elek		724.68

— Nem emlékszik Kassiopeára sem?
— Kassiopeira? — De igen. Tudom hogy egy csillagzat az az északi égen.

— Más semmi nem jut eszébe róla?
Csodálkozva felelt a férfi!

— Tudok többet is. Perseus és Andromeda közelében ragyog, öt fő csillaga van... De igazán nem értem azt a kérdést...

Az asszony nem tudott visszafojtani egy áruló könyvet. S mikor szétbontotta csipkeken-dőjét, hogy felitassa azt a könyvecskét, mikor annak hajlásaiból a férfi arcát érte azaz illat, amelyet valamikor vétkes gyönyörrel szítt fel a lelke, amelyet azóta hiába keresett, de amelynek emlékére felrezzent sokszor álmaiból: felragyogott az arca és a megnevésedtek a szemmel, még feltört ajakára az asszonynak neve...

Egy pillanatig szótlán maradt az elfogódástól, de azután meghajtott fővel, bűnbánattal beszélt.

— Bocsássa meg. — szölt nagy melegséggel — hogy fel nem ismertem. Az idő kopása az a lelkemen. Mindennap egy emlékekkel szegényebb vagyok. De lássa, elkoptathat mindent bennünk az idő, elmosódhatik a múlt minden édes gyötreimével, fájó boldogságával együtt, de az illat, amely először itatta át álmokkal a képzeletünket, amely először dobogtatta meg a szívünket: örök hatalom felettünk, az tulélti a szerelmet, tul az emlékeket.

TÁVIRATOK.

Válság Spanyolországban.

Madrid, október 2. Weyler hadügyminiszter ma Sagasta miniszterelnökkel tanácskozott. Tanácskozásuk tárgyát erősen titkolják. A hadügyminiszter egy ujságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a királynak jóváhagyás végett előterjesztett rendeletei katonai parancsnokságokra vonatkoznak és hogy a király egyik rendelet aláírását sem tagadta meg. Azt hiszik, hogy ezeket a rendeleteket legközelebb közölni fogják a hivatalos lapban.

A hur vezérek körútja.

Fokváros, október 2. Krutzinger megcáfolja azt a hírt, hogy előadásokat szándékozik tartani. Azt mondja, hogy csak szórakozás céljából utazik Angliába.

Finnország elnyomása.

Helsingfors, október 2. Itt több cári rendeletet tettek közzé, amelyek az orosz egyetemek és főiskolák végzett hallgatóinak Finnországban való alkalmazására, hivatalnokoknak hivatali vétségek miatt való elmozdítására és bírósági üldözésére, a szenátusnak a főkormányzó vagy helyettese által való összehívására és kérények, feliratok átvételének szabályozására vonatkoznak.

A kiegyezés krízise.

(A tanácskozást befejezték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2

Bécsben a magyar és az osztrák szakminiszterek ma befejezték a kiegyezési tárgyalásokat. Egyelőre fejezték csak be, mert — mint az alábbi felhivatalos táviratban olvasható — a bécsi tanácskozás nem mindenben vezetett eredményre s így a konferenciákat Budapesten kell majd folytatni. Hogy milyen eredménnyel, — ki tudná megmondani ma még?

A ma érkezett hírek közt rendkívül érdekes az, a mit a bécsi Information közöl, állítólag magyar liberális forrásból. Hangsúlyozza ebben, hogy Magyarországon kevés politikus van, a ki szíve mélyében ne óhajtaná az önálló vámterületet. A magyar ellenzék cseppet sem bánna, ha Ausztriában a császár-paragrafust kellene alkalmazni. Budapesten meg vannak győződve arról — mondja végül a bécsi könyvnyomatos — hogy a kiegyezés vagy parlamentáris uton jön létre, vagy sehogysem.

Mai távirataink, melyek a gazdasági kiegyezés krízisééről szólnak, a következők:

Budapest, október 2.

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Széll Kálmán miniszterelnököt 6 Felsőge ma délelőtt 10 órakor fogadta.

A magyar miniszterelnök és a többi magyar miniszterek és szakelődök ma délután 3 órakor visszautaznak Budapestre, mert a magyar miniszterekre Budapesten váró sürgős ügyek lehetetlenné teszik, hogy az immár 10 napja Bécsben tartott kiegyezési tárgyalásokat ezuttal folytassák.

Mivel e tárgyalások nem mindenben vezetnek eredményre, az osztrák miniszterek nem sokára Budapestre utaznak a még fennálló eltérések megvitatására.

Budapest, október 2.

A magyar Távirati Iroda jelenté Bécsből: Széll Kálmán miniszterelnök ma délelőtt 10 órakor egy óránál tovább tartó

magánkihallgatáson volt a királynál. A magyar miniszterek délután 3 órakor Budapestre utaznak, mert itteni tartózkodásukat, amely már tíz napja tart, tovább nem hosszabbíthatják meg. Minthogy a két kormány között a függő kiegyezési kérdések néhány pontjára nézve teljes meg egyezés még nem jött létre, az osztrák miniszterek a tárgyalások finalizálása végett a legközelebbi napokban Budapestre utaznak. Egyes lapok jelentései a tárgyalások különféle részleteiről, különösen a petroleumvámra vonatkozólag, a Magyar Távirati Iroda értesülése szerint, határozottan tendenciózusa.

Körber osztrák miniszterelnök reggel 8 órakor fél óráig tartó kihallgatáson volt a királynál.

Bécs, október 2.

A bécsi Information — állítólag magyar liberális körökből vett értesülés alapján — az alábbiakat közli:

Az a jelentés, hogy az esetre, ha a kiegyezés parlamenti elintézése nem sikerülne, Ausztriában ismét a 14. §-hoz nyulnak, itteni politikai körökben csak mosolyt kelt és csodálkoznak azon, hogy Ausztria bizonyos köreiből oly kevéssé ismerik a Magyarországon uralkodó hangulatot. Ha becsületesek akarunk lenni, ki kell jelentenünk, hogy Magyarországon kevés politikus van, a ki szíve mélyében ne óhajtaná az önálló vámterületet és ha a kiegyezésnek a parlamentben mégis impozáns többsége lesz, ugy ezt csak a politikai raison teszi, a mely a 67-es alapon álló képviselők nagy többségét ebben a kérdésben vezeti. Ezek azért foglalnak állást Ausztria és Magyarország gazdasági szövetsége mellett, mert az egyezmény mind garanciát képez a monarchia két államának politikai szövetségére nézve.

Másképp áll azonban a dolog a függetlenségi párttal. Ennél a pártnál ez az államjogi tekintet teljesen elesik és a párt nagyon szívesen venné, ha Ausztriában a császári paragrafust kellene alkalmazni, mert ez a legbiztosabb eszközt nyujtaná neki a kiegyezés elleni harcra. Ezt jól tudja ugy az osztrák, mint a magyar kormány és Budapesten meg vannak győződve arról, hogy a kiegyezés vagy parlamentáris uton jön létre, vagy sehogysem.

Budapest, október 2.

Bécsből jelentik felhivatalosan: A kiegyezési tárgyalások egyelőre véget értek. A magyar kormány tagjainak elutazása nem jelenti azt, hogy a teljes egyetértést elérni sikerült, de azt sem, hogy a tárgyalások fonala megszakadt volna.

A N. F. Presse értesülése szerint a kiegyezési kérdésben ama differenciák, melyek az utóbbi napokban fölmerültek, el vannak simítva. A kiegyezés végleges elintézése a két kormány közt biztosítva van; már csak a kiegyezés formális megkötése s még néhány lényegtelen kérdés elintézése van hátra.

Körber osztrák miniszterelnök ma Széll Kálmánt elutazása előtt meglátogatta. A két kormányelnök fél óra hosszúra tanácskozott s végül megállapodtak abban, hogy a kiegyezési tárgyalások folytatására az osztrák miniszterek szombaton jönnek Budapestre.

Budapest, október 2.

Egy esti lap a bécsi tárgyalások eredményeképp azt írja, hogy a kiegyezés elkészülti

Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a két kormány több lényeges pontot illetőleg nem tudott megállapodásra jutni.

A szabadelvűpárt helyiségeiben ma igen élénk volt az élet. Várták a Bécsből hazaérkezett minisztereket, ezek közül azonban nem jelent meg senki a klubban.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Válgunk el, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Cigánybáró, operetta. (Páros bérlet.)

Primadonna-bemutató.

— Napfogyatkozás. —

Amint komolyan mondani szokás: a primadonna kérdés meg van oldva. Amint a mai est hatása alatt mondanom kell: az operettek virágos kertjének megszületett a rózsája. Mire a napfogyatkozás után kisütött a hajnal: a közönség napsugaras hangulattal telve, jóleső örömmel érezte, hogy a mai színházi estből színt és illatot vitt magával. A szín és illat annak a leánynak nevetéséből áradt feléje, aki megjelent a színpadi deszkákon, s a csata, melyet megnyert, virágcsata volt.

Rózsa Lili, az új szubrett-primadonna mutatkozott be, s a közönség ünnepi fogadtatásról gondoskodott azzal, hogy szép számmal jelent meg a színházban. Bokor József operettje, a Napfogyatkozás került színre, mely premier volt. A darab hihetetlenül változatos, ugyannyira, hogy a néző alig tudta mit lát; de ez mellékes is volt, sőt talán örülhet Bokor, hogy a meséjét nem lehetett számon tartani. A komolykodásra különben nem szolgál rá az operett, de arra sem, hogy haragudjunk rája. Az kétségtelen, hogy a közönség nagyon jól mulatott, s ezzel minden meg van bocsátva. Hajlandóak vagyunk arra is, hogy ezt a „zeneszerzési“ módot megbocsásuk, mert nagy ügyességgel és szeretetreméltó vakmerőséggel vannak a zeneszámok összeállítva. Akad néhány ismeretlen melódia is és ezekért teljesen Bokort illeti a dicséret. A második felvonás pompás duóját magával vitte a közönség s — ami bizonyára fokmérője a sikernek — holnap már azon fognak töprengeni a verklisek, hogy megszerezzék-e a kótáját.

A darab jó hatását nagyban segítette a kitűnő előadás és mindenekelőtt a bemutatkozó szubrett. A közönség kedvtelve tapsolta Rózsa Lili minden énekszámát, táncát, és többször a másodszori ismétléssel sem tudott megelégedni. A primadonnát illető dicséretet elsorolja maga a szöveggönyv, mikor Palmerston tengerész (B.-Szabó) oda rakja atlasz cipője elé hódolatát, mondván, hogy Azra tánca repülésnél könnyebb, s delejes folyamként árad belőle a csáb. A közönség tapsa volt erre a megerősítés, s amire főképen büszke lehet Rózsa Lili, az aszszony-, leány-közönség elismerése, mely az ő leányos, finom játékát kísérte. A hatást teljessé tették pompás öltözékei. S hogy a sikerével teljesen beszámoljunk, a virág bokrétákról emlékezünk meg meg, melyeket az első felvonás után kapott.

A mesebeli Azra partnere B.-Szabó József volt, akire a fess és snájdig jelző úgy illik, mint az a pompás tengerész kabát, melyet viselt. A játéka is ilyen volt, s megnyerte vele teljesen a közönséget. Igazán kellemes érzés volt nézni a hajlékony, vad hercegkisasszony oldalán, amint könnyen, elegánsan végig éldelegte a darabot. Szép, meleg hangjával is rászolgált a tapsokra.

Polgár Sándor, a darab ügyes rendezője, mint Dübürgi, a vérszomjas vad király nagyszerű figura volt. Az est sikeréből sokat szá-

mithat a maga részére, éppen úgy, mint Sarkadi. Ennek a fiatal komikusnak ötletes játéka; tánca és kupléi minduntalan zajos derűtségre hangolták a publikumot. A tojás táncát annyiszor kellett eljárni, hogy képzeletben merő sárgának láttuk már a színpadot a sok eltapsolt tojástól.

Sikerült maszkja volt Némethnek, aki a csokoládészinű miniszter szerepéből brüszk humorral sokat tudott csinálni. Kedvesen nótázott kisebb szerepében Sz.-Karácsonyi Mariska. A vad emberek karából kivált Ungváry, akin nagyon sokat nevettek.

Végül arról szólunk, akinek a legtöbb munkájába került ez a sikerült este: Orbán Arpád karmesterről. Az ő talentuma és ügyes keze méltán megérdemli a dicséretet. Ezuttal már az új zenekart vezette, mely jól bevált.

(—)

* Válgunk el. A műsor erezbeállításánál Zilahy igazgató főszínt helyezte arra, hogy egymásután hozza előadásra a különböző műfajokat. A történelmi dráma és operetta után a társalgási vigjáték kerül sorra, melynek egyik legkitűnőbbje a Válgunk el. A francia esprit diadalt arat e vigjátékban. A ma megtörtént főpróbán már kitűnt a szereplő személyzet kerekded összjátéka. Zilahy maga adta meg az instrukciókat, melyek betartását módfelett könnyíti a szereplők szereptudása.

* Zilahy Szaiffya. A Cigánybáró főbémászó zenéjével, mulattató szövegevel már számtalanszor gyönyörködtette közönségünket. A darab örök becse mellett a szombati előadásnak jelentős mozzanata lesz Zilahy fellépése, ki a nagy énektudást igénylő Szaiffya szerepében már dicsőséges sikereket aratott.

* Elhunyt színész. A magyar színészet egy derék, munkás tagja, Bokody Antal fejezte ma be sokat hányatott életét B.-Csabán. Bokody fiatal éveiben elismert komikus volt és sokáig működött az ország nagyobb színpadjain, így Aradon és Szegeden is, később társulatot szervezett s leginkább a délvidéken működött, ahol tisztességes erkölcsi sikerek mellett annál kevesebb anyagi eredményben volt része. Társulatát tavaly feloszlatta s az öreg színész Kövesi Albert társulatához szerződött, amely most B.-Csabán játszik. Itt érte a halál ma reggel. Az Aradi Nemzeti Színház díszes koszorút küldött az elhunyt pályatárs koporsójára.

* A kibővített orchestrum. Az aradi színház építése alkalmával nem igen történt gondoskodás arra, hogy ott nagyobb zenekar működhesse. A mostani repertoír azonban a nagyobb zenekart igényli és így Zilahy igazgató kénytelen volt a helyzetet úgy segíteni, hogy a jobboldali páholy alatti falat kivétesse és ezen férőhelyen négy zenészt elhelyezzen. Ezzel az újítással a zenészek elhelyezése is változást szenved, amennyiben a dobos és a kürtösök a jobb oldalra kerülnek. A Cigánybáró előadásán a megerősített zenekar már az új rendben helyeztetik el a kibővített orchestrumban.

* Az Én Ujságom. Hogy a gyermekvilág nálunk magyarabb lett, abban sok érdeme van az Én Ujságom-nak. S hogy a gondolkozásnak köre tágabb lesz, az érzése tisztultabb, a fogalmak pedig gyorsan szaporodnak, ahhoz is nagyban hozzájárul egy ilyen szakavatott módon szerkesztett képes gyermek ujság. Pósa Lajos, a szerkesztő, egész lelkét beleviszi az ujságába és vele együtt buzgódik egész serege a leghivatottabb tollaknak, hogy olyan lapot adjanak a gyermek kezébe, mely szórakoztató, mulatságos és mégis a nemes érzést fejleszti. S ez a tartalomra legjobb, kiállításra legdisezebb gyermek ujság egyszerűsége és legolcsóbb is. Negyedévre előfizetési ára csakis két korona. Azoknak, akik megismerkedni ohajtanak irányával, kívánatra ingyen küld mutatványszámot a kiadónival (Andrassy-ut 10. sz.).

Zola Emil halála.

(A nagyvilág gyászsa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

A franciák nagy halottja elkecseregett ellenségeket tudott magának szerezni, a kik most, mikor a nagy költő fölgravatolva fekszik párisi házában, békülés helyett újra a pihent harci bárdot ragadják magukhoz és ütik vele a — halottat.

Hogy Zola honfitársainak ez a kegyetlensége az egész világ osztatlan részvéte és gyászsa mellett, mekkora szégyenfoltja Franciaországnak, azt élénk szemekkel festik a külföld lapjai és azok a francia hírlapok, melyek nem állottak a reakció zsoldjában.

A temetés részleteiről a következő tudósítás számol be:

A ravatal.

Zola holtteste a dolgozószobában van fölgravatolva. Zoláné kívánságára csak az intim barátoknak van megengedve a bemenet, mert az özvegy ellene volt a nyilvános fölgravatolásnak.

Zola jó barátjai voltak azok, kik testét a koporsóba emelték. Charpentier és felesége, Desmoulius és Laborde végezték ezt el. Felöltötték a halottat és a koporsóba tették, aztán virággal körülöntötték a ravatalt. Különösen sok ibolyát tettek mellé, mert ezt a virágot Zola nagyon szerette.

A koporsó is tele van virággal, csak a fej nyulik az illatos környezetből előre. A halál már érvényesítette jogait. A halott arca fel van fújva, hófehér és viaszabbhoz hasonlít. Zordok és szigorúak lettek az arc vonásai, melyek még hétfőn reggel, mielőtt a halál szédulta volna őket, puhaágot, szelidséget mutattak, a mi arcának azt a kimondhatatlan varázst kölcsönözte.

Zola a koporsóban idegenszerűleg hat, miután csak a fej látható.

A látogatók mélyen megvannak hatva. A virágok a koporsó két oldalán és a virág szemfedő a holttesten kellemes illatot árasztanak. Az elhunyt fejénél Zoláné fényképe van felállítva, melyen a költő neje, boldogságtól sugárzó arccal, férjének egy könyvéből olvas.

A zavarba hozott községtanács.

A párisi községtanács és annak elnöke, Escudier nacionalista érzelmeiknél fogva Zolának ellenségei voltak. Most, mint a sors önkéntelen ironiája tűnik föl, hogy több községtanács és egyesület, különösen Olaszországból, részvétáviratait a nacionalista községtanácshoz intézte.

Escudier elnöknek tehát el kell olvasnia, mint gyászolja a fiórenci községtanács azt az embert, „aki megnemesítette a művészetet, amikor az igazság bátor megvédelmezéséhez alkalmazta“, olvasnia kell táviratokat, Mantuából és Livornoból, hogy kereskedelmi kamara és városi tanács egyformán osztozkodik Páris gyászában.

Escudier jó arcot vágott a dologhoz és az olasz testületeknek a következő választ küldötte:

Rokonszenvének kinyilvánítását meghálálva, Franciaország irodalmi világának gyászsa alkalmából, Páris a hála és legmelegebb üdvözlések kifejezését küldi.

Egy berlini színház gyászsa.

Berlinből táviratozzák, hogy tegnap este egy berlini belvárosi színházban nagy foku részvét nyilvánult meg Zola Emil iránt.

A színházat jómódu, intelligens polgári közönség látogatja. Egy színész Zola Emil maszkjában lépett ki és a következő szavakat mondotta:

— Az éppen most elhunyt nagy költő, az igazság és jog hátor harcosa . . .

Erre a néző teret hatalmas tetszészaj töltötte meg, a közönség felemelkedett ültéből és Zola nevét kiáltotta.

A színésznek háromszor kellett ismételnie ezt a jelenetet.

Az új országház hibái.

(Plüss-pamlagok panamája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Mint budapesti tudósítónk jelenti, egyik ma megjelent esti lap, a mely közleményeiben meglehetősen epés hangot használ, az új parlamenti palotában ismét egy hibára figyelmezteti az illetékes köröket. Nem is hiba ez már, de valóságos panama, — ha ugyan a lap közleménye, melyet alább egész terjedelmében közlünk, igaz:

Még jóformán be sem hurcolkodtak honatyáink a huszonnégy milliós dunaparti palotába, máris gyors egymásutánban jelentkeznek, miként nyári eső után a gomba, az eddig rejtve tartogatott bajok és hiányok. Még le sem csilapodott a műmárványozás slendriánsága következtében méltán előtörő izgalom, máris újabb panaminóról suttog a fáma.

Tudvalevőleg az új országházban a karszékek és pamlagok szállítását a *Berstein*-cégre bízták. A szerződés szerint ezeket valódi löszörtételekkel kellett volna szállítani, azonban mikor átvették a tetszetős külsejű dolgokat, kiderült, hogy azokba löször helyett tizedrésznyi értékű tengeri füvet alkalmazott a vállalkozó. Miért ne tenné, gondolta magában a jó Bernstein mester, bizonyára úgy okoskodván, hogy az ő nevét is a tengerből halászták ki, miért ne halászhatna ki ő is — nevéhez méltó hasznot az ország kincsesládájából!

Mikor ez a körülmény köztudomásúvá lett, hogy csendesen elsimitani már lehetetlen volt, ahelyett, hogy a szerződésnek meg nem felelő berendezési tárgyakat visszadóbták volna, átvették a kérdéses tárgyakat, csupán 1000, mond egyezer forintot vonva le a szállító cég 80.000 forintra rugó kereseti összegéből.

Nem kell éppen szakértőnek lenni, a laikus közönség is megítélheti, hogy ebben az esetben, ha már átvették a méltán kifogásolható pamlagokat, hát annak árát gavallérosan fizette volna meg az ország, ha 20.000 forintot adnak a Bernstein-cégnek, ami mellett még mindig szép haszna maradt volna.

Ha ilyen szépen kezdődik a kifogásolási egyveleg, gyönyörű história lesz ám az is, hogy azok a butorok még ezenfelül tele vannak molylyal, a plüss- és bársonykelmékben valóságos alagutakat csinálnak ezek a kis kulturbestiák.

No, majd elvállik, mit sűt majd ki a „hivatalos” vizsgálat, mi csupán ajánljuk, hogy siessenek ám ezzel a circum spectus vizsgálódással, mert féltő, hogy azoknak a drága butoroknak csak a faalkatrészei maradnak meg, ha ezt meg ki nem kezdi a szu.

Ne mulaszthatjuk el ezuttal arra a sajnálatos protekcióra reá mutatni, melyet az építészeti vezetőség azáltal követett el, hogy egyes cégeket tulságosan favorizált.

A megfenyegetett üzletvezető.

(Egy elbocsátott munkás bosszúja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Egy előkelő állású aradi hivatalnok, *Márk Károly* államvasuti üzletvezető ellen tervezett bosszút egy elbocsátott vasuti alkalmazott.

Márk Károly üzletvezető exponált állásában ugyyszólván hozzá lehet szokva az elbocsátott munkások részéről felgerjedő bosszúérzethez, mindazonáltal a mostani eset annyira komoly természetű, hogy az üzletvezetőség a bíróságtól a szükséges óvintézkedések megtételét sürgeti.

Az eset maga a következő:

Kis János, az államvasutak szolgálatában mint kocsirendező volt alkalmazva. Összeférhetlen, zord természetű azonban igen gyakran hozták összeütközésbe főlebbvalóival és ezért aztán nemrég el is bocsátották a szolgálatból.

Kis János az elmúlt héten felment az üzletvezetőséghez, a hol magával az üzletvezetővel akart beszélni.

Az üzletvezető nem bocsátotta be magához az elbocsátott munkást, aki újra munkát akart kérni, hanem azt üzenté ki neki, hogy vizsgálta meg magát a pályarovossal, ha szolgálatba akar lépni.

Az elbocsátott kocsirendező, aki különben lobbanékony, heves természetű ember, erre fenyegetőleg kiabálta:

— Ugy, az üzletvezető ur nem akar fogadni? Majd találkozunk még. Az utcán meglehetem. Különben majd behuzza az ajtót, aki utoljára marad.

Evvél el is ment a fenyegetőző munkás. *Márk* üzletvezető az esetet jegyzőkönyvbe vette és feljelentést tett az aradi járásbírósnál *Kis János* ellen életveszélyes fenyegetés miatt, egyúttal, mint említettük, a szükséges óvintézkedések megtételét kérte.

Az ügyészség beadta vádindítványát a fenyegetőző munkás ellen s a bíróság kitűzte a tárgyalást is.

A kegyelmes asszony bünei.

(Újabb feljelentések *Török* ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 2.

Megirtuk a minap, minő csunya üzemek derültek ki a magy. kir. csendőrség első felügyelőjének, néhai *Török* Ferenc altábornagynak özvegyéről, a ki férje elhunytá óta Budapesten lakik s szélbámossága révén már többször összeköttetésbe jutott a rendőrséggel. Ma szaporodott a bűnlajstroma, mit fővárosi tudósítónk alábbi értesülése mond el:

Özv. *Elekes* Károlyné erdélyi földbirtokosnő feljelentése óta nap-nap után újabb feljelentések érkeznek a budapesti büntető törvényszékhez és a kir. ügyészséghez. Ezen feljelentések közül legérdekesebb az, amelyet *Hegedüs* János fővárosi magánzó tett özv. *Török* Ferencné és társa *Kovács* Ignác ügynök ellen. Ez a feljelentés részletesen elmondja, hogyan szerezte meg özv. *Török*né s hűséges segítő társa *Kovács* Ignác ügynök a Gát-utca 24. sz. a. házat, amelyet aztán elcserélt özv. *Elekes* Károlyné erdélyi földbirtokával.

Özv. *Török* Ferencné szül. *Wér* Róza 1898. év óta gondnokság alá volt helyezve. Könnyelmű tékozlása azonban nem volt korlátok közé szorítható. Mikor az utolsó darab ékszeréről szóló zálogcédulát is elzalogosította, akkor ötlött *Kovács* Ignác eszébe, hogy házat vétet az altábornagynéval.

A lapokban hirdetést tettek közzé, hogy egy házbérlőt keresnek. A hirdetésre jelentkezett *Hegedüs* János magánzó, aki 8500 frt fog-

lalót fizette le az altábornagyné kezéhez félévi bérösszeg fejében. Ezen a bérösszezen véték aztán meg özv. *Török*né és *Kovács* Ignác ügynök a Gát-utca 24. sz. a. eladósodott házat. *Hegedüs* előtt gondosan eltitkolták, hogy a ház egy bank perlése folytán zárgoninoki kezelés alatt áll. Az új bérlő ezen körülményt csak akkor tudta meg, mikor a ház kezelését átvette.

De ezen kívül még egyéb kellemetlen meglepetések is érték az új bérlőt. Özv. *Török*né kaució házmestereket alkalmazott a házban s ezek szedni kezdték az új bérlőt illető házbéreket. Már akkor fel akarta jelenteni *Hegedüs* a kegyelmes asszonyt és ügynök társát, de ezek azzal vágták ki magukat, hogy a kaució házmesterek a régi hátralékos házbérek felszedésére vannak jogosítva. Most aztán a mikor *Hegedüs* meg tudta, hogy az általa bérelt házat elcserélték erdélyi földbirtokkal, megtette a feljelentést csalás miatt a kegyelmes asszony ellen.

Ezenkívül több kaució alkalmazott házmester tett ma feljelentést. özv. *Török* Ferencné ellen, akiről érdekes felemlíteni, hogy állandó lakása sincsen és jelenleg egy VII. kerületi külvárosi hotelben lakik.

Titokzatos levélszekrény.

(Eltűnt levelek a *Boros Beni-téren*.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Az aradi kereskedők egy részét meglehetősen nyugtalanítja az az eset, mely a *Boros Beni-tér* egyik házában, a *Vanitsek*-féle házra alkalmazott levélgyűjtő posta szekrényvel esett meg.

Ez a levél-szekrény ugyanis hetek óta szedi magába a feladott leveleket, de erőtlenül és titokzatos módon nem bocsátja ki magából, vagy pedig eltűnteti.

A *Boros Beni-téren*, a szóban forgó posta-szekrény tájékán, csupa kereskedő van, kik üzleti leveleiket mind a posta-szekrénybe dobják be. Három vagy négy hét óta azonban azt tapasztalták a kereskedők, hogy feladott leveleik nem érkeznek meg a címzett helyre, a megrendelésekre nem kaptak árukat. Két nagyobb cég a *Reisz Mór és fia* és *Baumann* Benedek cégek érezték meg leginkább ennek az érthetetlen, furcsa helyzetnek a következményeit. Több ízben irtak valamely céghez, de nem kaptak sem választ, sem a megrendelt árukat nem érkeztek meg.

A két céghez aztán érkezett a többi szomszédos kereskedőtől is panasz, hogy azok a levelek, melyeket a *Vanitsek*-házon levő levél-szekrénybe dobáltak be, nem jutottak el rendeltési helyükre.

A sok panasz folytán a *Reisz Mór és fia* cég két belfagya egy kísérletet tett. A cégnek mindegyik tagja, egy és ugyanazon napon irt levelet ugyanazon céghez. Az egyik levelet a postán adta fel, a másikat a levél-szekrénybe dobta. A postán feladott levélre csakhamar, pontos időben érkezett is válasz, a másiknak azonban nyoma veszett.

Erre aztán a mai nap folyamán *Reisz Mór* céggyáros az érdekelt kereskedők nevében panaszt tett *Szél* Ernő postafőnöknel, a kinek előadta, hogy micsoda sérelmeik vannak a *Boros Beni-téri* kereskedőknek, kiknek már eddig is nagy káruk esett a rejtélyes posta-szekrény miatt.

Szél postafőnök kijelentette, hogy lehetetlennek tartja a dolgot, mert a levélszekrények

olyan szerkezetűek, melyek kizárják azt, hogy azokból valami eltűnhessék.

Különben megígérte, hogy a felmerült panaszkok alapján a lehető legszigorubb vizsgálatot fogja megindítani.

SPORT.

+ Aradi athléta a budapesti versenyeken. A múlt héten zajlottak le a *Budapesti Egyetemi Athletikai Club* football és atletikai versenyei, melyeknek különös fontosságot adott, hogy a cambridgei egyetemi hallgatók is megjelentek a küzdő téren, kik, mint tudjuk, a football téren legyőzhetetlennek bizonyultak, az atletikában azonban kénytelenek voltak az elsőséget magyar kollegáiknak átadni. A negyed angol mériföldes síkfutásban Magyarország bajnokságáért résztvett Heeger János az *Aradi Athletikai Klub* tagja, aki rossz startja mellett is negyedik lett. Heeger János október 5-én résztvesz a Magyar Athletikai Klub által a margitszigeti sporttelepen rendezendő nemzetközi versenyen is.

Vak tüzi lárma

a Nemzeti Színházban.

(A léleértett kiabálás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2.

A budapesti *Nemzeti Színház* ma esti előadásán szokatlan zaj és élénkség uralkodott, de nem a színpadon, hanem a nézőtérén.

Egy kínos incidens zavarta meg az előadás nyugodt menetét s kis híjja, hogy a jelenet szerencsétlenségével nem végződött.

Már a második felvonásnál tartottak, a színpadon *Coriolanust*, Shakespearenek ezt a ritkán adott művét játszották. Néző elég volt, szinte sok is. A második jelenet végeztével, a mint a szereplők belekezdtek a harmadik jelenetbe, hangos beszélgetés, sziszegés hallatszott a karzat felől. A színpadon nem törődtek ezzel, hanem játszottak tovább. De a karzaton csak nem szűnt meg a folyton növekvő lárma. A páholyok nézői izgatottan keresték látcsöveikkel a zaj eredetét, a földszint közönsége pedig sokkal kíváncsibb volt: a legtöbben felállottak helyeikről és a színpadnak hátat fordítva, néztek föl a harmadik karzatra, ahonnan a zaj hallatszott.

Ujházy Edének volt a színen dolga. Agrippa bölcs dikcióját mondotta el, természetesen a legnagyobb figyelmetlenség közepette.

Kis vártatva egy éles hang vált ki a zürzavarból.

— *Vizet!* — kiáltotta valaki.

Az izgatott érdeklődésből ebben a pillanatban őrült roham lett. Egyszerre huszan-harmincan ordították:

— *Tűz van, kifelé!* — mire megindult az eszeveszett tolongás a kijáratok irányában.

A nagy sietség, melylyel az emberek kifelé iparkodtak, már-már a nyugodtabbakat is lázba hozta, mikor egyszerre Ujházi mester abbahagyta Agrippa bölcs mondásait, a lámpák elé lépett, és dörgő hangon szólt be a nézőtérbe:

— Nincsen semmi baj, le kell ülni!

A közönség egy része szót is fogadott Ujházinak Leültek, mire folytatták az előadást, melyről többen zuzott fejjel tudtak csak távozni. A felvonás végével kitudódott, hogy a karzaton rosszul lett egy asszony, a körülötte állók vizet kértek, a mit félreértettek a földszinten, azt hitték tüzet kiabálnak, s ebből támadt a zavar.

AZ Aradi Közlöny naptára 1903. évre.

Az Aradi Közlöny szerkesztősége az idén nagy képes naptárt ad előfizetőinek karácsonyi ajándékol.

A naptár díszes kiállításban és gazdag, változatos tartalommal fog december hó folyamán megjelenni. Az *Aradi Közlöny* 1903.-ra szóló nagy képes naptárának irodalmi részét országos nevű novelistákön és költőkön kívül *aradi szerzők* írják, helyi vonatkozásuak lesznek az *illusztrációk* is. A naptárhoz teljes címtárt csatolunk, a mely az *Aradváros, Aradmegye, Csanád és a szomszédos megyékre vonatkozó összes adatokat* hiteles és hivatalos szöveggel közli.

Az *Aradi Közlöny* nagy képes naptára egy családban sem nélkülözhető; mindenkit minden tudnivalót illetően bőségesen fog tájékoztatni.

A naptárt ingyen és bérmentve kapja meg az *Aradi Közlöny* minden előfizetője.

Uj előfizetők csak akkor számíthatnak a naptár megküldésére, ha legalább negyedévre egyszerre fizetnek elő.

Hirdetéseket a naptárra elfogad az *Aradi Közlöny kiadóhivatala*. Kérjük a hirdetni akaró közönséget, sziveskedjék *mielőbb* érintkezésbe lépni a kiadóhivattal, miután a naptár már nyomtatás alatt van.

A gyilkos olasz gróf.

(A bolognai börtön titkaiból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Triesztből táviratozzák, hogy bolognai jelentések a hatóságok buzgalma dacára a sógor-gyilkos *Murri Tullio* gróf kiszolgáltatása elé nagy nehézségek gördültek, úgy, hogy a kiszolgáltatási eljárás sokáig fog elhúzódni.

Az osztrák hatóságok kénytelenek az Olaszországgal 1869-ben kötött kiadatási egyezség betartásához ragaszkodni, mely szerint a kiadatási kérvényben meg kell lennie a büntett pontos meghatározásának, melylyel *Murrit* vádolják.

A kiadatási határozat csak az emelt panaszk alapján állhat. Az eddigi bizonyítékok alapján azonban vádat emelni *Murri* ellen még nem lehet, mert kétséges még, hogy gyilkosság vagy emberölés lesz e. *Murri* nővére ugyanis, aki áldott állapotban van, bizik a jövőben s nem mond semmit, ami *Murrit* valamiképpen terhelné, hogy az egész ügyet egyszerre tisztázná.

Hasonló taktikát követ a gyilkos szeretője, *Bonetti Rozina*. Utóbbi különben a legutolsó napokban nagyon sokszor vették kihallgatás alá, de ez hüvös és nyugodt modorral minden terhelő körülményt tagadott és akkora közönyt mutat, hogy a vizsgálóbíró mega sincsen tisztában: az ártatlanság öntudata az, vagy cinizmus.

Jellemző a *Murri* állítólagos és fogva levő büntőrszállású való bánásmódra nézve, hogy a letartóztatott *Naldi Pio* dr. egyetemi segédtanárnak egy lopás miatt elítélt fegycencet adtak szolgálul, kit *Naldi* pénzzel fizet szolgálataiért.

De Naldi cellatársa nincs megelégedve a fizetéssel. Az utóbbi napok egyikén sürgősen kérte az áthelyezését más celliba, mert *Naldi* csak öt-nyolc centezimit adott neki.

Mint *Naldi*, hasonlóképpen *Murri* nővére, *Bonmartini Linda* grófnő is élvez többféle kedvezményt, köztük azt, hogy hatalmas ebédekkel tarthatja jól magát. Ilyenben van is sok része, mert az elfogott grófnőnek nagyon sok barátnője volt, kik főlváltva nap-nap mellett küldik fogházoan senyedő barátnőjüknek a legpompásabb ennivalókat. Hasonlóképpen sok volt udvarlója is ezen a módon hódol az ellismert szépségnek.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) *A filharmónikusok szervezkedése*. Az *aradi filharmóniai egyesület* ma este értekezletet tartott, melynek célja az egyesület újjáélesztése volt. Kívánatos lenne, mint kimondták, hogy a tagok minél nagyobb számmal lépjenek be az egyesületbe és ha kellő számban jelentkeznek, úgy az egyesület működését ismét felveszi. E célból a tagok felszólítottak jelentkezésre s egy hét múlva az újból megtartandó értekezleten az eredmény alapján határoznak az egyesület jövődő sorsa felől. Az értekezleten a felvetett eszméhez pártolólág szólottak hozzá: *Gebhart István, Scherhag Ernő, Mayer Ede, Persa Péter, Velcsov Géza* dr.

Harc a bibornokság körül.

(A néppárt Samassa érsek ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Az új nagy osztrák lap, a *Zeit*, rendkívül érdekes budapesti tudósítást közöl arról a kulissza mögötti harcról, melyet a uéppárt folytat a *Schlauch Lőrinc* halálával megüresedett püspöki székekért és *Samassa József* egri érsek ellen.

Beavatott körökben tudják, hogy a kormány *Szmrecsányi Pál* szepesi püspököt akarja *Schlauch* székebe ültetni s ennek helyébe *Várady* Arpad miniszteri tanácsost rendelte ki. *Szmrecsányi* egyike a magyar szabadelyű főpapoknak és lelkes hazafi. *Várady* nemkülönben.

A néppártnak azonban éppenséggel nincs inyére ez a két főpap. Neki is megvan a maga jelöltje: *Fischer-Colbriet* esztergomi kanonok, a ki most a bécsi Pázmáneum igazgatója. *Fischer Golbriet*, aki egy főhercegné nevelője volt, jól ismerik az udvarnál s neve ott rokonszenves, de főerőssége a néppárt, melynek fanatikus előharcosa.

A néppárt furfangos tervet eszelt ki, hogy a kormány jelöltjeit lehetetlenné tegye. Mindenekelőtt Eger érseke, *Samassa József* ellen tör, akinek a magyar kormány a bibornoki méltóságot szánta. *Samassa* ma a legelőkelőbb szellemű érseke Magyarországnak s azonfelül személyes jó barátja *Szell Kálmán*nak és *Apponyi Albert* grófnak. A párt már hetek óta azt a hirt terjeszti Bécsben, hogy *Samassából* nem lehet bibornok, mert *Kossuth* érzelmi, hisz részt vett a *Kossuth Lajos* temetésén is és hogy a vatikánban ellenszenvvel viseltetnek iránta.

A néppárt e híresztelésekkel azt akarja elérni, hogy a kormányt az új főpapok jelölésére nézve Bécsben lehetetlenné tegye, illetve, hogy paktumra lépjen a kormánnyal azzal a kikötéssel, hogy *Fischer-Golbriet* neveztesse ki nagyváradi püspökké.

A másik jelölt a bibornokságra: *Császka György*, *Kalocsa* érseke. A Vatikán

ugyan informálva van már Samassáról, mint bibornok-jelöltről, de ha ott mégis nehézségeket támasztana Samassával szemben *Rampolla* bibornok, a ki — hir szerint — Samassa ellensége, akkor Császka György nyeri el a bibornoki méltóságot.

Ez a harc folyik most a kulisszák mögött és jellemző a néppártra, hogy a harchoz Bécsben keres és talál is segítséget.

HIREK.

Koburg Lujza öröksége.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2.

Valóságos martírrá avatták az események *Koburg Lujza* hercegasszonyt, az imént elhunyt belga királyné idősebbik leányát. A szerencsétlen hercegnő nem volt boldog a házasságban, nem volt boldog idyllikus szerelmében sem, a mely által regényhőssé tette a möllersdorfi katonai fegyház egykori daliás főhadnagy-rabját. A sok mindenféle kitanításból csak egy maradt meg mellette hűségesen: az anyagi gond. Ebből aztán kijutott neki két marokkol. Mintha csak az eltévesztett boldogságot akarná vele kárpótolni az utját álló fátum.

A királyi vérből származó hercegnő most egy magánygyógyintézetben sanyarog. A *Mattasich-Keglevich* főhadnagygyal való szerencsétlen viszonya után internálták ide Koburg Lujzát. Nem, mintha beteg volna, talán nem is beteg. Csak azért, hogy feledtessék a botrányt s a kíváncsi világ szeme elől szigorúan bekerített falak mögé vonják el a hercegasszonyt.

Itt érte az a hir, hogy édesanyja meghalt. A szegény királyné végső óráiban szeretettel emlegette leányait, Lujzát és Stefániát. Egyik sem siethetett hozzá, hogy a halál előtt még egy csókot leheljen ajkaira, hogy végbucsut vegyen az örökre távozó anyától. Meghalt a boldogtalan királyné a nélkül, hogy leányait utolszor a szívére szoríthatta volna. És hogy ez így történt, sem Koburg Lujzán, sem Lónyay grófnén nem mult.

Az anya végrendeletében megemlékezett leányairól. Mindkettőnek tekintélyes örökrészt hagyományozott pénzben és ékszerekben. Lónyayné talán megkapja a maga hagyatékát, ha *Lipót* király is úgy akarja, — de a szegény Koburg Lujza örökségét veszedelem fenyegeti.

Brüsszelből ma azt jelenti a táviró, hogy *Koburg Lujza hitelezői az egész örökségét lefoglalták*. Rátették kezüket a hagyatékra a vampyrok. Ki fogja tőlük azt elpörölni?

Ejh, mi úgy hisszük, ha a belgák királyában egy kis szeretet volna tulajdon véreből származó leányai iránt, meg tudta volna akadályozni ezt a csunya dolgot. Vagy éppen neki tetszik ez így a — spaai skandalum után? . .

— Az aradi románpüspökség. Az aradi *Tribuna Poporului* legutóbbi számában az egyházi alkotmány ellen merényletnek minősíti a román metropolitának azon mulasztását, hogy a magyar kormányt nem figyelmeztette az ekumeniai zsinatnak 25-ik kánoni törvényére és a román egyházi statutumnak 98. §-ára, a mely előírja, hogy az üresedésben levő püspöki szék három hó leforgása alatt betöltendő. De a metropolita nemcsak mulasztással vádolandó, hanem maga intrikált saját egyháza ellen, és a következő az volt, hogy az aradi püspöki szék egy fél esztendő óta betöltetlen. A „Trib. Pop.” felhívja az egyházi testületeknek figyelmét saját kötelességük teljesítésére, mert összefonot karokkal nem lehet bevárni az egyházi jogoknak ignorálását. Cikkét így fejezi

be: „Ha szükséges lesz mozogjon az egész egyház és követelje a kormánytól, hogy adja meg az Istennek azt, a mi az Istené.”

— Fejérváry báró Temesvárott. *Temesvárról* táviratozzák lapunknak: *Fejérváry Géza* báró honvédelemügyi miniszter, a város országgyűlési képviselője, a ma esti gyorsvonattal választói körébe érkezett. Az egész város ünnepi hangulatban van, úgy a belváros, mint a külvárosok lobogódszt öltöttek. *Fejérváry* báró tiszteletére ma este *Molnár Viktor* főispán és neje a vármegyeházán nagy estélyt adtak, holnap délből *Telbisz Károly* dr. polgármesternél lesz szűkebb körben ebéd, este pedig a városi vigadóban a választók rendeznek lakomát. A miniszter szombaton is Temesvárott marad s jelen lesz a hadapródiskola felavatásán s az iskola parkjában felállított királysobor leleplezésén, mely után *Schweitzer* hadtestparancsnok ebédet ad. *Fejérváry* Géza báró e hó 4-én a délutáni gyorsvonattal hagyja el Temesvárt.

— A kolozsvári ünnepségek. *Schilling* Lajos a kolozsvári egyetem rektora vezetésével ma öt tagu küldöttség tisztegett *Apponyi* Albert gróf képviselőházi elnöknel s meghívta őt az ujonnan épült kolozsvári egyetemépület október tizenharmadikán tartandó felavatására. *Schilling* meghívó beszédére *Apponyi* kijelentette, hogy örömmel résztvesz az egyetem fölavatásán, minthogy előző nap a Mátyás-szobor leleplezésén is jelen lesz. *Apponyi* ezután a küldöttségnek megmutatta az új országház berendezését.

— Lónyay grófné öröksége. *Budapestről* táviratozza tudósítónk: *Lónyay* Elemér gróf és neje, *Stefánia* belga királyi hercegnő Bécsből Magyarországra utaztak. Hir szerint az angol királyi család utasította a brüsszeli angol követet, hogy bár nem hivatalos, de barátságos előterjesztést tegyen a belga királynak, hogy *Lónyay grófnének anyja hagyatékából adja ki az őt megillető részt*.

— Egy aradi vértanu emléktáblája. Amint már jelentettük, a zombori társadalom szobrot emel a zombori születésű aradi vértanunak, *Schweidel* József honvédtábornoknak és születési házáat emléktáblával jelöli meg. Az emléktábla leleplezése október hó-6-án megy végbe. A rendező bizottság a programot a következőképp állapította meg: Reggel 9 órakor ünnepi gyásztisztiszeletet a róm. kath. templomban. A szentmise után átvonulás az óvónőképző elé. Szózat. Énekli a kaszinói dalárda. *Óda, Trencsény Károlytól*, Szavalja a szerző. Emlékbeszéd, mondja: *Buday* Gergely. *Vértesi Károly* elnök átadja az emléktáblát az érseki megbizottnak, az érseki megbizott átveszi. Hymnusz. Énekli a kaszinói dalárda.

— A vasutasok fizetésemelése. Jelentettük már azt az örvendetes hirt, hogy a vasuti tisztviselők fizetésrendezése megvalósul. A kereskedelmi miniszteriumban már dolgoznak az új fizetési sémákon, amelyek alapján a fizetésrendezés történni fog. Ami a rendezést magát illeti, azt fizetés javítás formájában szándékoznak megvalósítani és arra törekcsenek, hogy e célból a mi viszonyainknak leginkább megfelelő osztrák fizetési táblázatot vegyék alapul. Igen fontos, hogy a fizetésrendezés fedezete már tökéletesen biztosítva van. Ami magát a tanulmányozás tárgyát tevő osztrák fizetési táblázatot illeti, aktuálisnak tartjuk rámutatni, hogy 1898-ban, tehát olyan esztendőben készült, amikor az osztrák államvasutak üzleti eredménye deficittel záródott. Nálunk pedig éppen most vannak a zónadijszabás reformja előtt, amelytől — szaklapok számít sa szerint — körülbelül két és fél—hárommillióst többletet

remél az Államvasut. Az osztrák táblázat különben tudvalevően a négyszázkoronás átlagjavítást fogadta el, amit annak idején a vasutasaink is kértek a memorandumjukban.

— Október 6. Az aradi Golgotha szomorú évfordulóját október 6-dikát kegyelettel üli meg a főváros közönsége is. Délelőtt gyásztisztiszelet lesz, délután pedig különböző egyesületekben rendeznek emlék ünnepeket. A budapesti kereskedő ifjak társulata október 5-én, vasárnap délután 5 órakor tartja meg gyászünnepeit, amelyen az alkalmi beszédet *Szathmáry* Mór országgyűlési képviselő mondja.

— Dohányárosok köszönete. A dohányárosok már évek óta kérelmezték a vasárnapi munkaszünetet, de mozgalmuk nem járhatott eredménnyel, mert a legtöbb dohány-nagyboltzsdé ellenezte a szünetet és megakadályozta a nagyobb mozgalmat. Ez év elején a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében indított mozgalom keretében széleskörű akciót indított a dohányárudák szünete érdekében is és június 9-én alaposan indokolt kérvényt intézett ez iránt a kormányhoz. Most, hogy a kormány helyt adott ennek a kérelemnek, a dohányárosok a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületénél küldöttségileg tolmácsolták köszönetüket.

— Ügyvédek egymás közt. Annak idején megirtuk, hogy két temesvári ügyvéd, *Sugár* Tivadar dr. és *Vass* János közt kínos affér merült föl, mely a járásbíróság előtt nyert elintézetést olyképen, hogy *Vass* Jánost *tisztisértés* és *becsületsértés* miatt 240 korona pénzbírságra ítélték. Minthogy egyik fél sem elégedett meg az ítélettel, az ügy felebbezés folytán a temesvári kir. törvényszék mint felebbviteli bíróság elé került, mely ma foglalkozott ezzel az ügygel *Gerdánovics* Sándor kir. ítélőtáblai bíró elnökölte alatt. A vád és védelem meghallgatása után a felebbviteli bíróság dr. *Vass* János ügyvédet könnyű testi sértésért ezer korona fő- és 200 kor. mellékbüntetésére, becsületsértésért pedig 200 koronára, összesen tehát 1400 korona pénzbüntetésre ítélte, mely büntetés le nem fizetése esetére 70 napi fogházbüntetésre változtatható. Az ügy annál nagyobb szenzációt keltett, mert a felebbviteli bíróság csaknem határozásával emelte fel a járásbíróság ítéletét, dacára annak, hogy az ítélet kiszabásánál a btk. 92. §-át is alkalmazta. Panaszos az ítéletben megnyugodott, a védő képviselője pedig a kir. ítélőtáblához semmiségi panszt jelentett be.

— A pécskai és simándi-utak aszfaltozása. Aradváros törvényhatósága kormányhatóság által engedélyezett kölcsönből szilárd anyagból készült burkolattal látja el a *simándi-utnak* a vasuti átjárótól a vámházig s a *pécskai-utnak* a temetőhöz vezető uttót a Neuman-gyárig terjedő részét. Ezen utrészeknek a szilárd anyaggal leendő burkolására (aszfalt, keramit, kockakő) árlejtést hirdet a város. Az ajánlati tárgyalást szeptember 27-én délelőtt 10 órakor tartják meg a város gazdasági ügyosztályában.

— A jászberényi választás epilógja. *Budapestről* sürgönyzik lapunknak: A belügyminiszter megerősítette a jászberényi fegyelmi választmány ítéletét, a mely *Török* Géza volt polgármestert és *Beleznay* főjegyzőt hivatalvesztésre ítélte.

— A bécsi sikkasztó temetése. A bécsi Ländlerbank szikkasztójának, *Jellinek* Odónek életét egy utolsó drámai jelenet fejezte be. *Jellinek*nek, a Dunából kifogott holttestét tegnap helyezték örök nyugalomra Oberstokstall temetőjében. *Jellinek*né támolyogva, atyjára támaszkodva roskadozott, a koporsó után. Mikor a koporsót a sirba eresztették, *Jellinek*né bele akart ugrani a gödörbe. Alig tudták viszatartani. A

szegény asszony kétségbeesetten zokogott s önkívületében azt kiabálta:

— Nem akarom, hogy eltemessék! Elnie kell!

Csak nagynehezen vihették el a sirtól. Ájultan tették kocsira a sajnálatraméltó asszonyt, a mindvégig hü feleséget, akit meg nem érdemelt módon ért annyi szenvedés.

— **Az Andrassy-téri szerencsétlenség** áldozata még mindig félholtan fekszik az aradi kórházban. Ma az a hír is el volt terjedve a városban, hogy a szerencsétlenül járt *Tergulicza* meghalt, a hír azonban nem bizonyult valódinak, mert az életveszélyesen megsérült szobafestő-segéd még ma délután élt. A város mérnöki hivatala ezalatt megejtette a helyszíni szakértői vizsgálatot annak kiderítésére, hogy az erkély korlátjának leszakadása miatt kit terhel a felelősség. A vizsgálat, melyet *Herling Gyula* városi mérnök végzett, megállapította azt, hogy az erkélynek köből készült korlátja összekötő vassal megerősítve nem volt, s dacára ennek, az emeleti szobának erkélyre nyíló ajtaját nem zárták be s a munkásokat sem figyelmeztették arra, hogy az erkélyre kimenni nem szabad. Eunyiben tehát a vállalkozókat terheli a felelősség a szerencsétlenség miatt.

— **Tűz Tolsztoj kastélyában.** Moszkvából jelentik, hogy Jasznaja-Poljánán, *Tolsztoj* Leó gróf birtokán tűz ütött ki, mely elhamvasztotta a tetőt éppen Tolsztoj hálószobája felett. A költő kénytelen volt már szobába menni. Tolsztoj egészségi állapota három orvos szerint annyira javult, hogy a künn tartózkodás fölöslegessé vált.

— **Krüger utja.** Hollandiából táviratozzák, hogy *Krüger* volt transzváli elnök e hó 10-én egész családjával Mento-ba érkezik.

— **Luccheni a börtönben.** Nagyon sok utazó és turista kíváncsian keresi föl a fogházat, a melyben királynéknak gyilkosát, *Lucchenit* őrzik. De senkinek sem adnak engedélyt, hogy a rabot meglátogathassa. *Sarah Bernhardt* is kíváncsi volt rá genfi vendégzereplésekor, de neki sem adtak engedélyt. Egy német hírlapíró mégis kapacitálta *Jorrot*, a genfi rendőrfőnököt, hogy a börtönben megnézhesse *Lucchenit*. Látogatásáról így számol be: A szörnyetegen nem látszik a megbánásnak semmi nyoma, sőt néha jókedvűen füttyörész. Napjában kétszer fél fél órára lemehet az udvarra sétálni s ilyenkor egy pipa-dohányt is elszívhat. Mindennap kap egy fél kenyereket, egy adag sajtot, egy üveg vörös bort, délelőn levest és főzeléket, csütörtökön és vasárnap pedig marhát, vagy borjühúst. *Lucchenivel* annyi baj van, mint a többi foglyokkal összesen. Ismeretes dolog, hogy a fogház igazgatója, *Perrin* ellen merényletet követett el. Akkor földalatti kazamatába került, mely oly szörnyű helyiség, hogyha a fegyenc ott meg nem törlik, akkor nem fog rajta semmi. Alig szabadult ki innen, egy szardiniás dobozból kést csinált magának, s egy porkolábot megtámadott vele. Ujra a föld alá került hat hónapra. Mikor ez letelt, szökni akart s hihetetlen dühbe jött, mikor rájartak. Megesküdött, hogy valakit megöl a fogházban. Azután az igazgató elé vezették, akitől azt követelte, hogy járassanak neki olasz újságot. Mikor ezt megtagadták tőle, úgy dühöngött, hogy meg kellett láncolni.

— **Lárvány a szomszédban.** *Uj-Arad* községben a kanyaró és vörheny oly nagy mérvben terjed, hogy a tanítást az összes iskolákban alispáni rendeletre beszüntették. Közel háromszáz gyermek fekszik betegen.

— **A brüsszeli merénylet.** Brüsszelből táviratozzák lapunknak: A *Carton-Viart* képviselőháza ellen elkövetett merénylet miatt gyanuba vett embert átkísérték a fogházba. Noha egyre több gyanúok merült fel ellene, makacsul tagad. Megmotozásakor még meg nem száradt robbantó-port találtak nála. Újabb letartóztatás is várható. A *Petit Bleu* jelentése szerint az államügyésznek az a meggyőződése, hogy a letartóztatott ember összeköttetésben állott fiatal emberekkel, akik az új szociálista párthoz tartoznak.

— **Megégett lányok.** Alsó-Fehérmegye *Felső-Gálda* községben — mint nekünk táviratozzák — ma nagy szerencsétlenség történt. *Zöldy* uradalmi igazgató szobaleánya egy lámpát akart megtölteni, miközben a petróleum felrobbant s a leány összeégett. Egy másik cseléd segélyére akart sietni, de ez is égési sebeket kapott. Rövid szenvedés után mindkét leány meghalt.

— **E. Kovács Gyula akácfája.** Nagyváradról írják: A Nagy Sándor utcai harmadik ház udvaráról, egy nevezetes akácfa hajlik ki a kerítésen. Ez alatt írta meg a nagy magyar színművész, a meleg szívi poeta *E. Kovács Gyula* mélabus gyönyörű nótáját: Kétszer is nyit az akácfa virága... E fa alatt ábrándozott a költő lelkü nagy férfiú s különös kegyeletben tartotta azóta. Nagyvárad közönsége, sőt koporsójára is küldött egy ágat, melyen éppen egy másodszori virág is nyitott. A nevezetes fának most már közelegnek a vég napjai. A tavaszon kisebbszereű átalakítások lesznek az ház udvarán, és az akác útjában van az építkezésnek. Nem fog többé friss lombokat hajtani, sem másodszor virágokat, kivágják tövestől a rácsos kerítés mellől. Egy kegyeletos emlék tűnik el Nagyvárad városából, *Kovács Gyula* kedvenc akácfájával.

— **Szélhámos katonai ügyvivőség.** A budapesti nyolcadik kerületi kapitányságon veszedelmes szélhámos banda ellen folyik most a nyomozás. Katonai ügyvivőség hangzatos címe alatt nyitott ugyanis zugirodát valami *Csepreghy* Lajos nevű ember, aki, hol ügyvédnek, hol hírlapírónak, hol pedig nyugalmazott honvédszázadosnak mondja magát. A szélhámos a József körút 32. számú ház első emeletén hónapos szobában lakik, a mely egyszersmind hivatalos helyiségül is szolgál. A kapu alatt címtábla hirdeti a katonai ügyvivőség hivatalos helyiségét. *Csepreghy* egy fiatal suhancot szerződttetett irodafőnökéül, aki mellett minden délután, céger gyanánt, egy díszbe öltözött állítólagos honvédszázados körmölt. Ezek személyazonosságát a rendőrség még nem állapította meg. A díszes társaság mindenféle katonai ügyben elfogadott megbízásokat, természetesen a költségek előzetes megtérítése mellett, azonban a mint ezt az összeget fölvevtek, többé nem törődtek a reájuk bízott ügyvel. Számos áldozata van már az ügyvivőségnek, míg végre most három följelentést is tettek ellene a kerületi kapitányságon. A nyomozást *Pergér Béla* segédfogalmazó vezető és már számos terhelt bizonyítékot gyűjtött össze a szélhámos társaság ellen. Megállapították azt is, hogy a vidéken még a katonaszabadtás ígérete mellett is csalták a híszékeny embereket.

— **Millió örökségi pör.** New-Jersey állam bíróságait egy millió örökségi pör foglalkoztatja, melynek folyamán már eddig is szenzációs leleplezések és letartóztatások történtek. *Biggar* Laura ismert amerikai diva ugyanis pört indított *Benelt* Henry milliomos hagyatéka ellen, a kiről azt állítja, hogy az ő törvényes férje volt. Eddig letartóztatták a hobokeni békebíró, a ki megesküdött, hogy a párt összekette és *Hendrick* orvost, a ki egyszersmind a panaszos ügyvédje is. *Biggar* Laura színésznő *Haverley* ismert énekesnek volt a felesége. Őt évvel ezelőtt elhagyta a férjét és *Benelt* barátja lett, a ki akkor 66 éves volt. Midőn *Benelt* meghalt, kitünt, hogy vagyona kétharmad részét — 1,250.000 dollárt, *Biggar* Laurára hagyta. *Benelt* rokonai megtámadták a végrendeletet azzal az indokolással, hogy *Biggar* Laura illetéktelen befolyást gyakorolt *Beneltre*. A színésznő erre azzal válaszolt, hogy ő *Benelt* özvegye és anyja a *Benelt* legifjabb fiának. Mint ennek örökösre igényt emel a vagyona kétharmadára és ezenkívül özvegyi részét követeli. *Benelt* rokonai erre minden elkövettek, hogy bebizonyítsák, hogy a házasság sohasem jött létre és hogy a gyermeket odacsempészték. Most kellett volna tárgyalni az ügyet a bíróság előtt, midőn a panaszos színésznő ügyvédje a panaszt általános megle-

petésre visszavonta. Erre a törvényszéki teremben letartóztatták a békebíró és az ügyvédet, míg *Biggar* Laura ellen, a kinek tartózkodási helyét nem ismerik, elfogatási parancsot adtak ki.

— **Brogie herceg Budapesten.** Érdekes vendég van Budapesten: *Brogie* herceg, ki a *Walgetti* családdal folytatott 30 millió pöre révén óriási feltűnést keltett, világkörútjában Budapestre érkezett. Tegnap délután felkereste a New-York kávéházban *Wallburg* Ernő báró főpincért, akiről a francia lapok legutóbb sokat írtak. Meghívta a méltóságos pincér vacsorára és színházba, amit báró *Wallburg* el is fogadott.

— **Napszámos államfogházban.** Szegeden az urak fogházának nevezetes lakója van. *Czeplédi* Imre hodmezővásárhelyi napszámos vonult be ma tizenhat napi tartózkodásra az állam vendégszerető házába. *Czeplédi* aki üres óráiban költő és szociálista, a papi osztály ellen izgatott s ezért ítelték el. A múlt évben ugyanis a hodmezővásárhelyi szociálisták kiváltak a nemzetközi szociálista párt szervezetéből s a nézetük szerint egyedül üdvözítő szociáldemokrata párthoz csatlakoztak. Hogy ne keljen a gyűlölt párt verses füzetét használniok, *Czeplédi* egy új verses könyv összeállításával bizták meg. A jeles szociálista oly buzgón felelt meg feladatának, hogy az esküdbíróság jónak látta faramdalmainak kipihenésére az államfogházba internálni. *Czeplédi* feszes társal lépte át az államfogház küszöbét s vidáman parolázgatott egy jogással aki párviadal miatt ül.

— **A szén-sztrájk Amerikában.** Washingtonból táviratozzák: Több bányatulajdonos és *Mitchell*, a bányamunkások szövetségének elnöke elfogadta *Roosevelt* meghívását a pénteken tartandó tanácskozásra. New-Yorkban a szénhiány annyira növekedett, hogy a kereskedők 25 dollárt követelnek a szén tonnájáért. *Roosevelt* elnök ma délután *Root* hadügyminiszterrel és a többi miniszterrel tanácskozott. A tanácskozás eredményeképp az összes szénvutak elnökeit és a bányamunkások szövetségének elnökét péntekre tanácskozásra hívták meg az elnökhöz.

— **A koporsó titka.** New Yorkból írják: Néhány hónap előtt egy meggyerő külsejű fiatal ember érkezett Magisonba, aki *Coda Morris*-nak nevezte magát. Ott megismerkedett *Grace Obley* kisasszonnyal, egy tekintélyes család leányával és feleségül vette. A nászutazás után a fiatal férj azt mondta, hogy üzleti ügyekben Oklahomába kell utaznia. *Morris* elment, hetek multak s még sem tért vissza. A felesége kétségbeesetten várta, midőn sürgőnyt kapott Oriandóból, hogy a férjét elgázolta egy kocsis és meghalt. — *Morris*né apjával együtt elment a temetésre. A koporsót épp leakták bocsátani a sirba, mikor *Morris*né még egyszer látni kívánta férje arcvonásait. — A koporsót felnyitották — és a temetési közönség legnagyobb csodálkozására holttest helyett jégdarabokat találtak. Az esetet följelentették és kiderült, hogy *Morris* urat tulajdonképpen *James Pedlett*nek hívják, polgármester Gentryvilleben s amellé családos ember. *Morris*né apjával együtt Gentryvillebe utazott és csakugyan meggyőződött róla, hogy *Morris*-*Pedlett* a legvakmerőbb bigámiát követte el. — A ravasz polgármestert letartóztatták és az empóriai fogházba szállították.

— **Rejtélyes utonállók.** *Szücs* Ferenc 28 éves aradi lakatos az éjjel kirugott a hámból. Lumpolt valahol s reggel felé akart hazatérni a korcsmából *Demeter*-utca 93. szám alatti lakására. Utközben azonban utját állta valaki s olyan alaposan elverte, hogy *Szücs*öt eszméletlenül állapotban szállították lakására. *Rimanóczy* Zsigmond rendőrtiszt nem bírta kihallgatni a félholtra vert embert, mert még mindig eszméletlenül fekszik s így eddig nem lehetett vizsgálatot indítani a tettesek kinyomozására.

— **A csendőrszuronyok áldozatai.** A csendőr szuronyoknak két áldozata van egyszerre. Az egyik egy heő-esabal szőlőpásztor, ki a kapott szurás következtében azonnal meghalt; a másik egy kisgyőri ember, ki életveszélyesen megsérült. A miskolci csendőr-parancsnokság őriáratra küldötte ki *Hám* Gyula és *Horváth*

Elek csendőrök. Az őriárat Heő-Csaba felé vette útját, alig érkezett azonban a faluba, már is kemény dolga akadt *Molnár József* szőlőpásztorral, ki az uton járókelőket tetteleg bántalmazta. A csendőrök meg akarták a duhaj embert fékezni, ez azonban megtámadta őket is s az egyik csendőr szuronyát megragadta, sőt ruhájáról a zsinórt le is tépte. Horváth csendőr erre fegyverét használta és a szőlőpásztort szíven szúrta. A leszurt szőlőpásztor a kapott szúrás következtében szörnyen halt. A vizsgálat megindult. A másik szomorú eset Kis Győr községben történt. Itt *Csenge Imre* gazdaember összeveszett feleségével és le akarta szurni az asszonyt, kinek segítségére odarohant az éppen arra haladó csendőrőriárat. A feldühödött férj azonban szembeszállt a csendőrökkel s egyiknek fegyverét elkapta, mire a másik keresztül szúrta *Csenge Imrét*, ki életveszélyes sebet kapott. A vizsgálat megejtése végett *Bulyovszky* kir. ügyész a helyszínére utazott, a hatóság pedig intézkedett, hogy a súlyosan megsérült embert kórházba szállítsák.

— Az „érdekes” leány. Lányos apák szokták mondani, hogy „jó bornak nem kell cégér”. Pedig ezerszer látjuk az életben hogy egy kis reklám még a leánynak sem árt. Talán az olvasó is tapasztalhatta, hogy ha egy leányért párbajt vívott, hogy felszökött az ára — mások előtt. A férfiak a nőkeresésben olyan vakok olyan tájékozatlanok, hogy odamennek, ahová a forgószél viszi őket. Bálókban, a nagy leányvásárokon lehet látni néha, hogy egy-egy hölgyet egész raj udvarló vesz körül, míg sokkal szebb és talán jobb leányok petrezselymet árulnak, mert nem akadt senki, aki „forgalomba vitte volna őket”. Hogy a reklám mire nem képes még a leányoknál is annak érdekes példáját mondják el a bécsi lapok. Két héttel ezelőtt a bécsi esküdszék előtt egy *Scurat Anna* nevű francia nevelőnő állt az alatt a vád alatt, hogy — lopott. A vád be is bizonyult, az esküdszék mégis felmentette a leányt. Másnap egész Bécs erről beszélt. *Scurat* kisasszony lakásán megjelent egy hegyes ceruzás ur és kivallatta multjáról. Másnap aztán az újságban le volt írva, hogy milyen szép, milyen kedves és milyen ártatlan arcú a francia kisasszony, hogy az ember nem is hinné el, hogy lopott és hogy bizonyára a nyomor vitte rá a tetre. *Scurat Annából* egész regényhős nő lett. Másnap *Scurat* kisasszonynak a postás levelet hozott, amelyben ez állott:

Tisztelt kisasszony! Abban az esetben, ha szíve szabad és életét egy kis vidéki városban óhajtja eltölteni, egy 38 éves, jellemes, jó kedélyű és impozáns megjelenésű férfi oldalán, küldje el a fényképét a következő címre: „Kedélyes otthon. Poste restante. Gablouz.”

Scurat kisasszonynak alig volt ideje meggondolni ezt a házassági ajánlatot és a postás máris újabb levelet hozott újabb házassági ajánlattal. Azóta pedig nem mulik el nap, hogy a postás be ne köszöntene hozzá egy-egy levéllel, amely „barátságos”, vagy „nyugodt”, vagy „boldog” stb. otthont ajánl fel. Két héttel ezelőtt mentették fel a ki-asszonyt és máris tizenhét kérdés van... Még megérjük, hogy a házasságokat nem az apró hirdetések, hanem a — törvényeszi rovat révén fogják kötni.

— Az anya bűne. Kéménd község lakosait — mint nekünk írják — gyilkossági eset tartja izgalomban, melynek áldozata *Tóth Istvánné*, a gyilkos pedig a saját fia, *Tóth Ferenc*. A gyilkos három évig szolgált a huszároknál, a honnan a mult hét végén érkezett haza. Mialatt távol volt, apja, *Tóth István* valami bajba keveredett, a miért elítélték három esztendőre s most üll a büntetését. *Tóth Istvánné* azonban megunt az egyedüllétet, vigasztalót keresett magának s úgy látszik talált is, mert most, hogy a fia megérkezett, olyan állapotban volt, a melyről mindenki megláthatta, hogy a gölya közel jár a házhoz, — pedig a férj már más fél év óta a börtönben síródik. A fiat nagyon elkeserítette anyjának ez a viselkedése s e mellett a falu eliek is mindenféleképpen beszéltek az anyjáról, a mi csak fokozta az ingerültséget. Hétfőn este a fiu éppen akkor ért haza, a mikor az anya a szere-

tőjével beszélgetett a kert alatt. A fiu vasvillát vett a kezébe, észrevétlenül meglepte a szerelmeseit és egy hatalmas csapással le akarta teríteni a csábítót, aki azonban észrevette a dolgot s az asszonyt maga elé rántotta. Az ütés, mely neki volt szánva, az asszonyt érte, aki koponyarepedés következtében másnap meghalt. A gyilkost letartóztatták.

— Két lengyel pap elfogatása. Mint a lengbergi „Hovos Polski”-nek *Grodoból* írják, ott ma két lengyel lelkészt, *Kiepacki* iskolai prefektust és *Zera* glemboki plébánost lengyel propaganda miatt elfogták, elítélték és a *grodouli Ferencrendi kolostorba* zárták.

— *Dentolin fog-crème* a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— Az aradmegyei közpórház betegforgalmának kimutatása 1902 augusztus haváról: Maradt a mult óról 135 fi, 78 nő, e hóban felvételtetett ápolásra 153 fi, 82 nő, összesen ápolatott 288 fi, 160 nő = 448. Ezek közül elbocsájtottt gyógyulva 67 fi, 48 nő, javulva 58 fi, 20 nő, gyógyulatlan 19 fi, 6 nő, meghalt 15 fi, 11 nő, összes fogyatkozás 159 fi, 85 nő, maradt ápolás alatt 135 fi, 78 nő. Összesen 213; ápolási napok száma 6211.

— T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.*) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Birák és pénztárosok panamája.

(Csalás, sikkasztás, hamisítás.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, október 2.

Torontálmegyeiből ismét panamák híre érkezik. Két községben történt sikkasztás, mindkét helyen községi birák és pénztárosok kezelték el hűtlenül a vagyont.

Néhány hónappal ezelőtt a vármegyei központ kiküldötte *Borócy Dezső* megyei számvevőt az alibunári járásba, hogy a községi számadásokat felülvizsgálja. A vizsgálat során a kiküldött *Borócy* számvevő rájött arra, hogy *Illáncsa* községben *Povánov Anaina* községi biró és *Gyurgyev Milán* pénztáros még június havában haszonbérbe adták a község földjeit 5-6000 koronáért. A pénztárvizsgálat alkalmával sem a biró, sem a pénztáros nem tudtak elszámolni az összegről.

Borócy Dezső vizsgálóbiztos erre rögtön valatára fogta a birót, aki később megtört a bizonyítékok súlya alatt s bevallotta, hogy a befolyt pénzek egy részét elszikkasztotta. A vizsgálóbiztos felszólítására *Povánov* az asztalfiókjába elzárt 1810 koronát azonnal átszolgáltatta. A tényleges hiányt nem lehetett konstatálni.

A számvevő most már kettőzött erélyességgel folytatta a vizsgálatot s a megdöbbentő hanyagságon és rendetlenségen kívül kétféle okmányhamisításnak is nyomára jött.

Borócy Dezső számvevő a tapasztaltokról azonnal jelentést tett *Radonics Gyula* alibunári főszolgabirónak, aki a községi birót és pénztárost nyomban felfüggesztette állásától és a feyelmi eljárást ellenük megindította. Miután mindkettőnek tekintélyes vagyona van, a főszolgabiró intézkedett, hogy a hiány jelzalogilag biztosítsák.

A másik panama, amely az előbbivel majdnem teljesen azonos, *Keviszöllös* községben történt. Itt is számos visszaélés, csalás és sikkasztás nyomára jöttek. A bűnöknek ez a tekintélyes sorozata *Popovics János* községi birót és *Ottónoga András* pénztárost terheli. *Keviszöllös*ön is a községi földek egyévi haszonbérével nem tudott elszámolni a biró és pénztáros. A papirpénzeknél 80 korona készpénzhiányt állapított meg a vármegye kiküldöttje.

Radonics főszolgabiró a keviszöllösi biró és pénztáros ellen hasonló szigorral indította meg az eljárást, mint az illáncsai panama ügyében.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ *Csalárd bukásért elítélt kereskedő. Haas* *Jakab* aradi vegyeskereskedőt a törvényszék csalárd bukás büntette és vétkes bukás vétsége miatt tizennégy napra fogházra ítélte. Az ügy a nagyváradi kir. táblához került, mely a törvényszék ítéletét jóváhagyta. *Haas* felfolyamodott a kir. Kuriához, honnan most jött meg az ítélet. A Kuria a felfolyamodást elutasította.

§ *Aranyművesek háboruja.* Hamis fémjeles aranynemű, egy Szent György-tallér miatt került a bíróság elé *Kriegler Dávid* fővárosi ékszergyáros, de felmentették. A panaszt ellene *Reisner Henrikné* tette, felmutatván az érmet, mely *Kriegler* gyárából került volna ki. A megvádolt gyáros tagadta ezt, s folyvást hangoztatta, hogy hajsza folyik ellene, mely mögött *Paár János* ékszerész, sőt mások is vannak. *Reisner* és *Paár* egyik segédjének a neje s ezen a réven került vele szembe. Most *Kriegler* nevében dr. *Kenedi Géza* ügyvéd nemcsak *Reisner*ét jelentette fel a btkv. 260. §-ába ütköző hatóság előtti rágalalmazás címén, de pörbe fogta *Paár* ékszerészt is *felbujtóként*, továbbá dr. *Révész Károly* ügyvédet, az aranyművesek országos szövetségének ügyészét mint bűnszegédet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Aradmegye és Aradváros összes állami és magánhivatalainak, intézeteinek, testületeinek, egyesületeinek, gyári és ipari vállalatainak, takarékpénztárai és szövetkezeteinek, társasköreinek és asztaltársaságainak vezetőihez azt a tiszteletteljes kérést intézzük: legyenek szívesek az *Aradi Közlöny* nagy képes naptárának most készülő címtára részére, melyet kiváló gondallal igyekezünk összeállítani, az illető hivatal vagy egyesület és vállalat tisztikarának (elnökségének, igazgatóságának, választmányának stb.) szóval minden alkalmazottjának teljes névsorát — az állás megjelölésével — egy hét lefolyása alatt az *Aradi Közlöny* szerkesztőségének címére megküldeni.

B. N. Arad. Még nem volt érkezésünk átvásni. Pár nap múlva e helyen megkapja a választ.

P. S. Arad. A folyamodással kísérletet tehet, de alig hisszük, hogy sikerülni fog elérni valamit.

B. G. Arad. Nem közölhető.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi állat-zárlat feloldása. Az Aradon fellépett járványos állatbetegségek miatt elrendelt marhavész-zárlatot nyolc napon belül fel fogják oldani. Az aradi állatorvosok ugyanis, — *Kellner György* törvényhatósági állatorvos, *Egry Gyula* magy. kir. városi és *Erdős Ignác* városi állatorvosok — ma a birkás-dűlőn megvizsgálták Arad egész marha-állományát s betegséget azon nem koastatáltak. A zárlat feloldása e szerint akadályokba nem ütközik. Az Aradon elrendelt vészkerület megszüntetése iránt a miniszteriumnál táviratilag kérnek intézkedést. Ezek szerint a jövő heti állatvásár már felhajtással lesz megtartható.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1902. szeptember 16-tól 30-ig. Személyszállítás 1902. szeptember 16-tól 30-ig 18494 személy, bevétel 8780 korona 40 fillér, 1901. szeptember 16-tól 30-ig 22882 személy, bevétel 4429 korona 60 fillér, 1902. január 1-től szeptember 30-ig 851455 személy, bevétel 67707 korona 10 fillér, 1902. január 1-től szeptember 30-ig 370458 személy, bevétel 71130 korona 10 fillér. Teherszállítás 1902. szeptember 16-tól 30-ig 2419910 kg., bevétel 2463 korona 22 fillér, 1901. szeptember 16-tól 30-ig 1441180 kg., bevétel 1695 korona 07 fillér, 1902. január 1-től szeptember 30-ig 28219520kg., bevétel 32240 korona 76 fillér, 1901. január 1-től szeptember 30-ig 23386800 kg., bevétel 24504 korona 58 fillér.

A tőzsde az izraeliták ünnepe miatt zárva.

Zárlat 5 órakor:	korona
Osztrák hitelrészvény	682.—
Magyar hitelrészvény	724.—
Leszámlolóbank részvény	458.50
Rima-Murányi vasmű részvény	493.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	714.—
Közuti vasut	624 50
Városi villamos vasut részvény	327.—

Szeszület.

— Október 2 —

Ma reggel: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szártított moslék 12:50—13— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 2. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 108—9 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 114—5 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 113—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 112—3 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 113—5 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 111—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 108—9 fillérig.
Sertésleltétel: Szeptember hó 29. napján volt készlet 48,319 darab, szeptember hó 30. napján főlhajtatott 480 darab, szeptember hó 30. napján elszállított 966 darab, szeptember hó 30. napján maradt készlet 47,833 darab. — Uzlet: Tartott árak mellett változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, október 2.

Magyar aranyárjádék 4%	119.40
Magyar koronárjádék 4%	97.80
Magyar arany 4 1/2 %	—
Magyar ezüst 4 1/2 %	—
Magyar keleti vasut	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.85
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereségnyújtási kölcsön	204.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	—
Osztrák papírjádék	100.40
Osztrák járadék ezüst	100.30
Osztrák járadék arany	120.50
Koronárjádék	99.75
1860-iki államsorsjegyek	150.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1585.—
Magyar hitelbankrészvény	724.—
Osztrák hitelbankrészvény	682.25
Osztrák-magyar államvasut	714.50
20-frankos arany (Napoleonandor)	19.04
Német birodalmi márka	117.02
London	239.45
Páris	95.10
20 márkás arany	—

CSARNOK.

Jegyzetek

az aradi vár ostromáról.

Írta: **Galsai Kovács Ernő,** [17]
1846—48. honvéderősnagy.

(Folytatás.)

A mikalakai előrsőn.

Nagy reményem nem volt, hogy ily időben húst kapjunk; azonban az én őrmesterem mosolyogva hozott elegendő birkahúst.

Kérdém tőle hol vette; az oláh paptól — válaszolta. Megjegyzem, hogy derék ember az az oláh pap, — noha a húst pénzen vettük, de velünk mégis szivességet tett.

Midőn azután a birkagulyás fölt, eszembe jutott, hogy jó volna ehhez bor is.

Elküldtem megint az őrmesteremet a faluba szerencsét próbálni; kis vártatva jött megint mosolyogva, borral tele kancsókkal.

— Ugyan hol vette ezt megint, kérdezém tőle? Hát az oláh papnál volt! volt a válasz.

— Isten áldja meg ezt a derék oláh papot! mondám.

Reánk következett az este és észrevettem, hogy gyufánk nincsen. No, mondám, ezt már egy oláh faluban nem fogunk kapni; majd megpróbálom ezt is, felelte őrmesterem.

Elment és visszajött sűrűmőmre még gertyát is hozott. Ugyan hol vette, kérdezém tőle? Hát az oláh paptól!

Nem tudtam eléggé hálálkodni és dicsérni, a derék mikalakai oláh papot, a ki bennünket a szorultságból így kisegített.

Elmondtam azután én Aradon, hogy milyen derék egy ember volt ez az oláh pap, mire elkezdtek nevetni és azt mondták, hát nem tudom, hogy a mikalakai oláh pap, mint általában a falusi papok, a lelkesi állás mellett egyúttal korcsmárosok, akik maguk mérlik a faluban a bort és pálinkát. Azután mészárosok, kik a birkahúst vágják és eladják. Végre boltosok is, kik a pálinkát, fűzőket árulnak és más egyéb bolti cikkeket, azok közül a gyufát is! És így ő neki volt szerencséje, hogy ilyen nagyobb mérvű vevőkre talált, továbbá, hogy ez szokott a falusi oláh papoknak a lelkesi állásuk mellett, a főjövendelmük lenni, mert másképp a hiveik után megélni nem tudnának.

No ezt csakugyan nem tudtam!

E szerint ellehet gondolni az oláh papok miveltségi fokát, és hogy minő erkölcsi befolyást képesek azok ilyen viszonyok közt, midőn a pap egyúttal kocsmáros, mészáros, és szatócs, a hiveikre gyakorolni.

Azonban sajátságos, hogy az oláh nép még is jobban hallgat a papjára, és fogadja annak a szavait, mint a római katolikusok. Pedig a mint hallottam azoktól, kik Erdély felé és abban megfordultak, hogy az oláh pap a dologtevő napokon, a népével egyforma darócz ruhában, egyformán szánt és vet, és csak hosszúságkállya és hajáról lehet megismerni, hogy pópá.

Január 24-én jól kipihenv én magamat a szalmán az égő tűz mellett, reggel mindjárt kimentem a Maros partjára, az ágyutelepeket megtekinteni.

Az egyik ágyutelep az ellenség gölyóitól nagyon meg volt rongálva és néhány tüzér is megsebesülve, ezek kértek, miszerint hozatnék ki a faluból néhány szekér trágyát azt kiigazítani.

— Hogy hozathatnék én világosnappal, a várbeliék látára ide szekereket, felelém.

Erre azonban azt állították, hogy a vár bástyáin erre szolgáló ágyuk, már lőni nem tudnak, mert azok ő általuk mind össze lettek lövöldözve és a használatra képtelenné téve.

Ez nekem hihetetlennek tetszett, és azon feltévéshben voltam, hogy a várbeliék azért nem lőnek többé, mert nem akarják nagyobb eredmény nélkül a lőkészleteiket pazarolni.

Azonban azok váltig állították, hogy a dolog úgy van, mig végre elrendeltem, hogy a faluból hozzanak ide 20 kocsi trágyát. Félóra mulva előállottak a kocsik tele trágyával és oda jöttek az ágyu telephez, és miután a vár bástyáin erre semmi mozgást nem vettem észre, meggyőződtem, hogy az ottan. ágyuk csakugyan használhatlanok.

Ekkor én az ágyutelephől előre mentem a Maros partjához, megtekinteni, hogy a jég áll-e, mert néhány nap óta az idő megenyhült.

A mint a Maros partján vagyok, feltekintek a vár bástyájára, és mit látok? Éppen ekkor süttöttek el mifelénk egy ágyut!

No, gondoltam, ez cifra dolog, és én itt állok fedetlenül az ágyu telepünk előtt, a melyre az ágyu elsüttetett!

Időm már nem volt, hogy a telep védsánca mögé futhassak, mit volt már mit tennem? A jó szerencsémre bizva magamat a földre vetettem, és ebben a szempillanatban hullott felettem és mellettem a tömérdek kartácsgolyó, a melyek közül szerencsémre engem egy se talált.

Valóságos szerencsének mondható, hogy annyi gölyó közül egy se talált! Csakugyan a halál torkában voltam.

Fel is ugrottam azonnal, és mire a második lövés jött, akkor már a mellvédsánc megett voltam, hol kegyetlenül leszidtam a tüzeireket, kik engem elámitottak és annyi embert és állatot hoztak veszedelembe.

A trágyás szekereknél egy lovat a kartácsgolyók agyon löttek, és néhány kocsit össze löttek, a melyekből a lovakat kifogva, a többi kocsikkal együtt eszeveszetteen futottak vissza Mikalákára.

Erre azonnal a mi ágyuink is megkezdtek nagy hévvel a viszont ágyuzást a várbástyáira, amire azok csakhamar el is hallgattak a további ágyuzással.

(Folytatás következik.)

Foulard-selyem 60 krtól trt 3.65-ig méterenként blousok és ruháknak, valamint „Henneberg-selyem“ fekete, fehér és színesben 60 krtól trt 14.65 krig méterenként. Mindenkinek díj- és vámmentesen házhoz küldetik. Minta postafordultával. Schweicoa dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) **Zürich.**

NAPIREND.

Október 3. Péntek. Róm. kath. naptár: Kandid vértanú. — Protestáns naptár: Kandid vértanú — Izraelita naptár: Rosch. Hascha. — Görög-keleti naptár (szeptember 20.): Euszták. — A nap kél 5 óra 47 perckor, nyugszik 5 óra 18 perckor. — A hold kél 7 óra 30 perckor, nyugszik 6 óra 7 perckor.

Kölösey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratal szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, hűvösebb, sok helyütt csapadék.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 7.23	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Nemzeti színház.

Bérllet 3. sz. Páratlan.

Pénteken, 1902. évi október hó 3-án:

Váljunk el.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Sardou Viktor és Najac E. Fordította: Fay J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Prunelles	Zilahy Gyula.	Valfontainené	Jékel A.
Cyprienne	Szabó Irma.	Lusignan	Pajor Agnes.
Ademár	Szabó József.	Valentin	Gózon Béla.
Clavignac	Mariházi M.	Josephine	Garai Ilonka.
Bafordin	Győre Alajos.	Joseph	Sarkadi A.
Brionné	Daróczy Ilka.	Jamarot	Németh J.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!
KITUNO ASZTALIVIZ

1095
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Telefon 369. szám.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

uri szabósága

Aradon,

Vörösmarty-utca 1. szám.

**Női felöltők,
gallérok, köpenyek,
kabátok.**

**Férfi, fiu, gyermek-
ruhák, felöltők
nagy raktára.**

Oriási választék, meglepő olcsó árban!

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árkai

Exportáljunk

élő és levágott

szárnyasokat

Berlinbe.

Eladási jutalék 5%. — Leszámolás és pénz azonnal.

FRANZ ANDREAS

városi elárusítási közvetítő

1718

Központi vásárcsarnok, Berlin C. 2.

20000 márka biztosíték Berlin város főpénztárában.

Megérkeztek

a legújabb divatu

fiu gyermek és leány

kalapok! sapkák!

a vadászati idényre fegyverek!

Táskák és töltények.

ZIMMERMANN és EISELE

a „Zöld papagájhoz“.

ARAD, Templom-utca sarkán.

Nagy raktár lópokrócokban.

818—1902. V. 141/4 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1901. Sp. II. 663/3. számú végzése által Dr. Vajda István végrehajtató javára, Messer Lajos ellen 435 korona tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1234 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak a még fizetetlen összeg kielégítésére.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám alatt leendő eszközlésére 1902-ik évi október hó 8-ik napjának délután 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi szeptember hó 23. napján.

Török Dénes,

1716

bir. végrehajtó.

L. Simonyi-utca 6. sz.

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

MUNDAN

legújabb és legkitűnőbb amerikai folttisztító viz.

Mindenféle ruhaszövetből zsir és egyéb foltot azonnal eltávolít anélkül, hogy a szövet színét megtámadná avagy azon a más tisztítószerrel szokott foltkarikát idézne elő. **Mundan** nem gyulékony, kezelése nem jár veszélyvel.

Egy 200 grmos üvegnek az ára 25 krajczár.

Phenol-sav.

Poloska kiirtására egyetlen biztos hatású szer, alkalmazása igen egyszerű, egy párszori beecsetelés után meglepő eredmény érhető el. — **Ára egy üvegnek 35 krajczár.**

A fenti szerek csakis

Hajós Árpád

gyógyszertárban kaphatók

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

127716—902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak részére 1903. évi január hó 1-től 1903. évi december hó végéig lenolaj kenecéből felmerülő szükségletének szállítást, mely egy évre mintegy 3000 métermázsával van előirányozva, biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módozatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 73. sz. II. emelet, 47. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ive n. kint egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 7-ikén déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendőek és a boríték ezen külső címmel látandó el:

„Ajánlat lenolaj kenecze szállítására 127716—902. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt kenecze egy évi értékének 50/o a készpénzben vagy állami letétekre alkalmazmas értékpapirokban legkésőbb 1902. évi október hó 6-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett, állítatnak ki, nem vételnek figyelembe.

Budapest, 1902. évi szept. hóban
Az igazgatóság g.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
☛ Telefon szám: 151. ☛

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
☛ Telefon szám: 151. ☛

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—80 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Apró hirdetésekre
szolgáló levelezőlapok kaphatók
Aradon:
Révész Nándor
könyvkereskedésében, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Ifj. Klein Mór
könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.

Kerpel Izsó
könyvkereskedésében, Andrásy-tér.

Kubina Béláné
papírkereskedésében, Hunyadi-utca.

Keppich Zsigmond
papírkereskedésében, Andrásy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né
dohánytözedéjében, Andrásy-tér.

Lészay Sándor
dohánytözedéjében, Andrásy-tér

Kis tözsdében
Templom-utca.

Kohn László
Waggongyárban.

Hoffmann József
fűszerkereskedésében, Forray-utca.

Bauer Gyula
dohánytözedéjében, Andrásy-tér.

Két butorozott szobn
kiadó Batthyányi-utca 37. szám
alatt. 1714

Csillag.
Ismételten kérem válaszoljon, mert én pontos voltam. Nagyságod nem tartotta be az időt! 5026

Kezdő.
Levele van szokott helyen. Legyen kegyes, vegye át. 5023

Vámmentes szállítás!

C. G. Schuster jun.
nagy hangszergyára
Markneukirchen,
(Szászország.) 1717
Alapítatott 1824. évben.
519. számú hangszer katalógus ingyen.
Cserét engedélyez.
Számos elismerő okirat Ausztria-Magyarország minden részéből.

3 nap alatt meggyógyul

a hűgyszófolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanulmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hopital-Mydi-ben verbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. Etrend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt. utánvételt, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 1653
Budapest, VIII. József-körut 53.

Szöke 8.
Még mindég nélkülözöm bünbocsánatát, daczára levelemnek. Kérem irjon, mert levele igen érdekel. 5025

Föld bérbeadás.
Arad és Mikalaka között
10 parcellában fekvő 26 magyar hold, a 1200 négyszögöl
szántóföld
egy évi időtartamra
azonnal kiadó.

Ajánlatok a holdankénti egy-ségár megjelölésével **B. T.** jel alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. A parcellák egyenként is bérelhetők. 1697

Kovaszincz hegyközség
a szüret határidejét **f. hó 13-ára tüzte ki**, azzal a feltétellel, hogy 13. és 14-ikén a hegybirók, csőzők és vinczellérek szüretelhetnek, az általános szüret pedig **15-ikén veszi kezdetét.**

1715. A kovaszinczi hegyközség előljárósága.

Fenyőág.
Levelét ma vettem. Más helyet és időt kérek, mert oda nem mehet k. Ujabb válaszát kérem. 5024

T. cz.
Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy
Aradon, Szabadságtér 3. sz. a.
lévő angol és francia

női divat-termemben
készülnek a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **őszi, tavaszi kabátok, kosztümekek, és estéli ruhák, lovagló és más sport kosztümök.**

Vidéki megrendelések próba derék után pontosan eszközöltetnek.
Gyászruhák 12 óra alatt készítettnek. 1705

Kiváló tisztelettel:
Varga Kálmán,
angol és francia női szabó.

Telefon 322.
Első rendű hasított Tölgy szőlőkarók
6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árban a ternovai állomáson.
Klein B. Vilmos
Arad Petőfi-utca 1. sz.
A karók kocsival is elvihetők a tauczi országút melletti rak-tárból. 704

Borszivattyuk
3 évi jótállással
(ingyen javítás)
Hönig Frigyes
harangöntőnél
Rákóczi-utca 28. sz.
Ugyanott 908
tüzi fecskendők,
kutak és gummi tömlők
gyári áron.
Javítások elfogadtatnak.

Nagy butorraktár!

Bámulatos olcsó árak!

Alapítatott 1858.

Alapítatott 1858.

Kifinomott anyag. Izléses kivitel.

ROSMANITH ALBERT és FIA
Arad, Andrásy-tér 8-ik szám. (Az udvarban.)
Dusan felszerelt raktár mindennemű **butorokban.**
Szalon-, ebédlő- és hálószoba-berendezések
minden modern stylben, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig folyton készletben, izléses, szolid kivitelű **kárpitozott butorok** nagy választékban.
A nagy készletnek megfelelő üzlethelyiségünk az udvarban lévén, nem kell a külső pompát megfizetni s így készítményeinket **bárkinél is olcsóbban** adhatjuk. Ennél fogva ajánljuk a n. é. vevőközönségnek raktárunk megkeresését — meggyőződés végett — el nem mulasztani
Kiváló tisztelettel
Rosmanith Albert és Fia.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Kívánatra képes árjegyzék.